

Iskolaépítési kálvária Szászbogácson

Az idén átadták a községközponti épületet

Fotó: Vajda György

Tizenhat éves építkezési kálváriát zártak le szeptemberben, amikor átadták a bogácsi községközpontban levő általános iskola új épületét. Az alapokat 2008-ban ásták ki, ami úgy tűnt, csupán pár éves munkát lesz, de igencsak elhúzódott.

Vajda György

Az iskola évtizedekig egy, jóval a rendszerváltás előtt kivándorolt tehetsős szász család házában működött, enyhén szólva nem megfelelő körülmények között. Míg más községekben sikerült felújítani vagy új iskolát építeni, addig évekig Szászbogács volt a példa arra, hogy még mindig az udvarra járnak ki a diákok „dolgukat” végezni.

(Folytatás a 6. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
féláron,
mint ha
megvásárolná!

Marosszéken is örtüzek gyúltak

Székelyföld autonómiájának napján, október 27-én számos helyen lobbantak fel az örtüzek lángjai, amelyek a változatlan székelyföldi autonómia-igényre emlékeztettek. Marosszéken is több helyen csatlakoztak a kezdeményezéshez.

4.

Kultúrdiplomácia

November 8-án a Marosvásárhelyi Filharmónia rendkívüli hangversenyt tart a bécsi Musikverein Aranytermében, amely talán a világ leghíresebb koncertterme, ugyanis innen közvetítik a Bécsi Filharmónia újévi koncertjét.

5.

Bemutatta Kelemen Hunor A józan ész választási programját

A józan ész programja az RMDSZ kormányprogramjának gerince: józan megoldásokkal, józan intézkedésekkel, józan működéssel akar rendet teremteni a mostani kapkodásban, ködösítésben és kiszámíthatatlanságban

7.

Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Hétvégi körkép

Mózes Edith

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) a második legnagyobb politikai párt Romániában – jelentette ki Nicolae Ciucă PNL-elnök vasárnap egy kampányrendezvényen, hozzátéve, hogy be fog jutni az elnökválasztás második fordulójába, amelyet meg is fog nyerni.

A politikus szerint a Szociáldemokrata Párt (PSD) „kész mindent feláldozni” azért, hogy az államfőjelöltje, Marcel Ciolacu a Románok Egyesüléséért Szövetség (AUR) jelöltjével, George Simionnal mérkőzzék meg a második fordulóban. „A PNL feladata mindent megtenni azért, hogy ez ne történhessen meg. Románia nem azt érdemli, hogy a Román Kommunista Párt leszármazottai visszafordítsák a múltba az országot egy olyan párttal együttműködve, amelyik Oroszország szöcsöve, ellenzi a demokráciát, támogatja az autokráciát és a diktatórikus rendszert” – mondta.

Ciucă szerint a választók megtevesztését szolgálják azok a felmérések, amelyek a PNL jelöltjének alacsony támogatottságát mutatják. Szerinte az „igazi” közvélemény-kutatás majd november 24-én lesz az urnáknál.

Ciucă magabiztosan tette hozzá, hogy „a Hrebenciuc-terv azt jelenti, hogy a PSD mindent képes megtenni a választások megnyeréséért, akár antidemokratikus eszközökkel is. A PNL azonban november 24-én bejut a második fordulóba, megnyeri a decemberi parlamenti és elnökválasztást”, illetve Marcel Ciolacunak a legkisebb esélye sincs a választások megnyerésére.

(Folytatás a 3. oldalon)

napár
Isten éltesse!

OKTÓBER

29
KEDD

Ma **NÁRCISZ**,
holnap **ALFONZ, ZENÓBIA** napja

Az év **303.** napja,
hátravan **63** nap

A nappal hossza:
10 óra 11 perc

7:00 3:43
17:11 15:58

IDŐJÁRÁS

Változóan felhős

Hőmérséklet:
max.: **16 °C**
min.: **4 °C**

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2024. október 28.

1 €	4,9735 lej
1 \$	4,5981 lej
100 Ft	1,2297 lej
1 g arany	403,6543 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

A reformáció ünnepén közös istentisztelet a Vártemplomban

Október 31-én, a reformáció ünnepén istentiszteleteket tartanak a protestáns templomokban. Marosvásárhelyen dél előtt lesznek az istentiszteleti alkalmak, 18 órától pedig közös ünneplésre a Vártemplomba hívják a híveket, ahol a Cserealji Református Egyházközség lesz a rendezvény házigazdája. Igét hirdet dr. Székely József, a kolozsvári Alsóvárosi Református Egyházközség lelkipásztora. Az ünnepi műsor keretében a cserealji gyermekkar, az ifjúság és a vegyes kar énekel.

Újra látható a Lázadni veletek akartam

A Yorick Stúdió és a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Tompa Miklós Társulata közös, Lázadni veletek akartam című előadása október 31-én, csütörtökön 19 órakor látható újra a Nemzeti Színház Nagytermében, Sebestyén Ába rendezésében.

Gázvezetékcsere a marosvásárhelyi Fenyő utcában

A Delgaz Grid szolgáltató a napokban kezdte el a gázvezetékek cseréjét a Fenyő utcában. A munkálatok nagy része a járdán történik, ezért forgalomkorlátozás nincs, azonban a gyalogosok a szemközti járdát használják. A munkálatokat várhatóan november 21-ig fejezik be.

Áramszünet

A betervezett munkálatok miatt október 30-án, szerdán 8.30-16.30 óra között áramszünet lesz Mezőbergenyében.

Fotószalon nyílik a Kultúrpalotában

A Képzőművészek Szövetségének Maros megyei szervezete a Kultúrpalota Art Nouveau termében október 30-án 18 órakor megnyitja az első fotószalonját. A fotószalon, amelyen tíz művész állít ki, november 15-ig látogatható.

Forgalomkorlátozás a Dózsa György utcában

A Dózsa György utca korszerűsítése miatt november 1-jéig, péntekig az utcában felmarják az aszfaltot, majd új réteget öntenek. A munkálatok a Kaufland-körforgalom–Lidl-körforgalom közötti szakaszon zajlanak, így a városközpont irányába a forgalom le lesz zárva. Az időjárás függvényében a munkálatok üteme változhat. A forgalmi dugók elkerülése érdekében a gépkocsivezetőknek azt javasolják, hogy amennyiben lehet, válasszanak alternatív útvonalakat – tájékoztatott közleményében a Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Megjelent a Helikon 2024. októberi második száma

Megjelent a Helikon második októberi, 2024/20-as száma, amely tematikus blokkal emlékezik meg Csiki Lászlóról, aki idén töltené be 80. életévét. A költőről közöl vezércikket Papp Attila Zsolt, esszét Balázs Imre József és Fekete Vince, tanulmányt Márkus Béla és Molnár H. Magor, prózát Márton Evelin.

A Pavilon 420-ban verset közöl Benkő Imola Orsolya, Papp-Sebők Attila és Szilágyi Kinga Magdolna. Radu Vancu versei André Ferenc fordításában olvashatók. Verset közöl továbbá B. Mihály Csilla és Keszthelyi György, rövidprózát Lovász Krisztina. Dragana Mladenović versei Orcsik Roland fordításában olvashatók.

A Kinematográfban Mărcuțiu-Răcz Dóra közöl kritikát Szimler Bálint Fekete pont című filmjéről. A Theátrumban Dimény Patrícia ír a Csiki Játékszín előadásáról (Alejandro Ricaño és Sara Pinet: Ami megmaradt belőlünk). László Noémi Pulzus című verseskötetéről Borsodi L. László és Ferencz-Nagy Zoltán közöl kritikát.

Fülszöveget Demeter Zsuzsa jegyez Narine Abgarjan A szín hallgatása című prózakötetéről, valamint Nagy Zalán ír Borsik Miklós Futárlira című verseskötetéről.

Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás esszéje olvasható. Az Artefaktumban Túrós Eszter ír az idén 50 éves Szárhegyi Művésztelep kiállításáról.

A Helikon lapszámait megvásárolhatók az erdélyi könyvesboltokban és újságosstandoknál, valamint Magyarországon a Lapker árusítóhelyein és az Írók Boltjában.

Sajtóközlemény

Az egykori Park Hotel területén a mélygarázs építésére a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség Közúti Szolgálatától kiállítottól számított 12 hónapig érvényes engedélyt adott ki. Ez az engedély lehetővé teszi a George Enescu utca lezárását, valamint a Városháza és az Ifjúság utcák forgalmi irányának megváltoztatását. Az engedélyt az összes szükséges dokumentáció alapján adták ki, beleértve a forgalmi tanulmányokat is.

Szeptember 23-án ugyanez a felügyelőség felfüggesztette az általa kiadott engedélyt, és kérte az útjelzések lebontását, valamint a korábbi állapot visszaállítását.

Ugyanakkor szeretnénk világossá tenni, hogy a városháza

nem támogatja a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség Közúti Szolgálatától hozott intézkedést, mivel úgy gondoljuk, hogy az Enescu utcán az egyirányúság visszaállítása, a Városháza és az Ifjúság utca többi forgalmi sávjának átalakítása újabb közlekedési nehézségeket fog okozni.

Ahelyett, hogy a forgalom fokozatosan alkalmazkodna az új elrendezéshez, ez a döntés elhalasztja a lakók azon kívánságának teljesülését, hogy sétálóutca legyen a központban. A sétálóutca a nagyvárosok jelképei, Marosvásárhelyen nincs ilyen.

A Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal kül- és belkapcsolati osztálya

Folytatódik a lomtalanítás

Október 28–30-án a Tudor 3 negyedben

A héten folytatódik a lomtalanítás a Tudor 3 negyedben, ahol 8 speciális konténer helyeznek ki:

1. A *Ferdinánd király* utcában, a Poklos-híd mellett;
2. A *Rămurele* utcában, a parkoló mellett;
3. A *Cutezanței* utcában, a Diamant park mellett;
4. A *Rodniciei* utcában, a volt kazánház mellett;
5. A *Munka* utcában, a volt kazánház mellett;
6. A *Viitorului* utcában, a föld alatti kuka mellett;
7. Az *Armoniei* utcában, a templom melletti játszótér közelében, a parkolóban;
8. A *Prieteniei* utcában, a volt kazánház mellett.

Október 31. – november 2. között

a Kövesdombon

1. A *Csalhó* utcában, a föld alatti kuka mellett, a 13-as tömbház jobb oldalán levő parkolóban;
2. A *Kövesdomb* utcában, a garzonok mellett, a parkolóban;
3. A *Koós Ferenc* utcában, a 14-es tömbház előtti parkolóban;

4. A *Petru Dobra* utcában, az 1, 3, 5-ös tömbház mögött, a Segesvári út irányában;
5. A *Ion Buteanu* utcában, a Maros Művészegyüttes terme mögött;
6. A *Páring* utcában, a Profi üzlet parkolójában;
7. A *Madrid* utcában, az emelkedő felé, az utca elején.

• Mit nevezünk lomtalanításnak?

Olyan nagy méretű hulladékok (bútorok, háztartási gépek, matracok, sílecek stb.) begyűjtését, amelyeket a szokásos hulladékgyűjtés során nem tudnak elszállítani.

FIGYELEM!

Tilos a nagy méretű hulladékot mérgező hulladékkal vagy más, nem veszélyes (maradék, újrahasznosítható) hulladékkal keverni. Nem gyűjtenek építési hulladékot (beton-törmelék, csempe, téglá, gipszkarton, aszfaltdarab, kövek vagy törmelékek stb.). A kijelölt helyszíneken videókamerák vannak felszerelve, ezért a büntetést a törvénynek megfelelően alkalmazzák.

Tájékoztatással Polaris diszpécserközpont – Urban Group Environment szolgál a 0733.002.072 telefonszámon – áll a szerkesztőségbe eljuttatott közleményben.

RENDEZVÉNYEK

Káli István könyvbemutatója

Káli István Túlhevült a pokol tüze című könyvét mutatják be október 29-én, ma 18 órakor a marosvásárhelyi Bolyai tér 15. szám alatti Studium Hub kávézójában. A Mentor Könyvek Kiadónál megjelent kötetet Markó Béla mutatja be, aki a szerzővel is beszélget.

Jótekonysági néptáncgála

November 6-án, szerdán 19 órától a marosvásárhelyi amatőr néptáncmozgalom szervezésében jótekonysági néptáncgála lesz a Maros Művészegyüttes előadótermében, melynek bevételét Kupás Sándornak és családjának ajánlják fel. A jótekonysági előadáson fellépnek a Boróka, Borsika, Csillagfény, Napsugár és

Zsurló néptáncgyűttesek, zenél a Muzsikosz zenekar. Partner a Maros Művészegyüttes.

Varázsfuvola – bemutató az Arielben

A Varázsfuvola című előadás bemutatójára kerül sor november 3-án, vasárnap délelőtt 11 órakor az Ariel színházban. A 4 éven felülieknek szóló meseopera Wolfgang Amadeus Mozart zenéje és Emanuel Schikaneder librettója alapján készült. Az áriákat válogatta és a dalszövegátíratokat készítette Király István. Szereplők: Bonczidai Dezső, Cseke Péter, Gáll Ágnes, Gönczy Katalin, Halmágyi Éva, Máthé Rozália, Nagy Tímea, Puskás Győző, Szabó Dániel, Szőlősi-Pénzes Szilárd. Díszlettervező: Iszlai Erika; jelmeztervező és kivitelező: Szélyes Andrea; zenei vezető: Dull János; zenei tanácsadó: Apostolache Zénó; videó: Fehér Csaba; hang és vetítés: Koppány István; fény: Tóth László. Rendező: Király István.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Felavatták Nagyenyeden a felújított középkori vártemplomot

Hálaadó istentisztelettel avatták fel Nagyenyeden vasárnap az európai uniós alapokból, illetve a magyar kormány támogatásával felújított középkori vártemplomot, amely számos országgyűlés és zsinat helyszíne, hosszú időn keresztül az Erdélyi Református Egyház püspöki székhelye volt. Az európai uniós támogatásokat kezelő ügynökség csaknem 16 millió lejes vissza nem térítendő támogatást ítél meg a nagyenyedi vártemplom helyreállítására a regionális operatív program keretében.

Igehirdetésében Kató Béla, az Erdélyi Református Egyházkerület püspöke rámutatott: az egész Erdélyi Református Egyházkerület (EREK) ünnepel, lassan befejeződik az a nagyszabású program, amelynek révén a fél évezredes református egyház mintegy ötszáz temploma és egyházi ingatlana újult meg Erdélyben. Hálaadásra sereglett össze Nagyenyed reformátussága is, hogy megköszönje azt a sok-sok támogatást, amit „itthonról, Európából, az anyaországból kapott” a vártemplom felújításához – tette hozzá.

„Mit is adunk cserébe ezért a támogatásért? Nincs egyéb, mint az a hűség, amivel évszázadokon keresztül őriztük a hitet, hagyományt, kultúrát, és teljesítettük a kötelességünket azok felé, akikkel egy közösségbe tartozunk” – mutatott rá a püspök.

Brendus Réka, a Nemzetpolitikai Államtitkárság főosztályvezetője köszöntőjében elmondta: nehéz szívvel áll a gyülekezet elé a minden magyar közösség sorsát szívén viselő, közelmúltban el-

hunyt Potápi Árpád János helyett, ugyanakkor – egykori nagyenyedi diákként – emelkedett lélekkel tért vissza az erdélyi református egyház bölcsőjének számító városba. Úgy értékelte: a vártemplom teljes felújítása tisztelgés a történelem és a jelenkor hősei előtt.

„Az elmúlt évtizedben az egyházi intézmények sokasága korábban soha nem látott léptékű felújítási, építkezési, közösség-szervezési folyamaton ment át, melyet az egyház egyrészt lépést kíván tartani történelmi örökségével, másrészt hosszú időre meghatározza a közösség életét olyan településeken is, ahol az elnyomás és a megfogyatkozás ereje szinte kilátástalanná tette a közösségi létet” – mondta a főosztályvezető.

Cseke Attila, a Romániai Magyar Demokrata Szövetség szenátusi frakcióvezetője, volt fejlesztési miniszter köszöntőjében hangsúlyozta: nemcsak az építészeti stílusjegyek ötvözésében, sok évszázados történelmében egyedi a nagyenyedi református vártemplom, hanem

abban is, ahogyan példás felújításának forrásait megszerezte a református közösség.

„Van itt uniós forrás, van bukaresti kormányzati hozzájárulás, de van jelentős egyházközségi, református egyházközségi önrész, és hát volt akkor, amikor a legjobban kellett, magyar kormányzati támogatás” – sorolta a volt fejlesztési miniszter. Hozzátette: csak ilyen közösségi összefogással teljesítheti a mai nemzedék azt a feladatát, hogy megvédje és – ha lehet, még jobb állapotban – továbbadja a következő generációknak azokat az értékeket, amelyeket elődeiktől örökölt.

Lőrincz Helga leköszönő alpolgármester kiemelte: Nagyenyeden, Erdély nagy múltú iskolavárosa és egyházi központjában az évszázadok folyamán volt már szász és magyar többség, most pedig a románság alkot többséget. Úgy értékelte, valóságos csoda, hogy néhány éve a Bethlen Gábor Kollégiumot, most pedig a református vártemplomot egy olyan időszakban sikerült felújítani, amikor a magyarság a város alig 13 százalékát teszi ki.

„Minden, ami érték, minden, ami magyar, a helyén áll, felújítva” – összegezte Lőrincz Helga. Hozzátette: biztos benne, hogy lesz élet, lesz jövő, magyar közösségi élet a megújult kollégiumban, a Bethlen utcában, a vártemplomban. (MTI)

Ország – világ

Nem drágul a gáz és a villamos energia

A gáz- és villamosenergia-árak a télen nem lesznek magasabbak a tavalyi év azonos időszakában alkalmazottá, mivel az energiaár-sapka 2025. április elsejéig érvényes – közölte hétfőn egy konferencián Sebastian Burduja. Az energiaügyi miniszter emlékeztetett a parlament épületében tartott Energetikai Fórumon, hogy a gáz és az elektromos energia ára olyan tényezőktől függ, amelyek nem Románia hatáskörébe tartoznak: a közel-keleti és az ukrainai helyzetől, Ukrajna arra vonatkozó döntésétől, hogy folytatja-e az orosz gáz tranzitját. Tekintettel ezekre a rendkívüli körülményekre, április elsejéig hatályban van az energiaár-sapka, amely idén télen is ki fogja fejteni hatását. A háztartási fogyasztók számára 0,31 lej/kilowattóra a gáz árának felső határa, az áramért pedig a fogyasztás mértékétől függően kell fizetniük: 0,68 lejt kilowattóránként havi 100 kilowattóránál kisebb összefogyasztás esetén, és 1,3 lejt kilowattóránként 300 kilowattóránál nagyobb havi fogyasztás esetén – mondta a miniszter. (Agerpres)

Megnövelték a hallgatói ösztöndíjakat

Ligia Deca oktatási miniszter pénteken este bejelentette, hogy aláírta az egyetemi hallgatók ösztöndíjait szabályozó új rendeletet. Ennek megfelelően a diákok szállás- és étkezési költségeinek fedezésére szánt szociális ösztöndíj minimális értéke ebben a tanévben 925 lej, amit az egyetemek saját hatáskörben megemelhetnek. A miniszter bejegyzése szerint nőttek az egyetemistákat támogató további juttatások is: a doktori ösztöndíj 3200 lejről 3700 lejre; az oktatói mesterképzés ösztöndíja 3158 lejről 3700 lejre, a középiskolai tantárgyolimpiákon elért kiváló eredményért járó elsőéves ösztöndíj pedig szintén 3700 lejre.

Szili Katalin: Erdély értelmiségének össze kell fognia

Erdély értelmiségének össze kell fognia, és ki kell állnia a nemzetért, az itt élő magyarság megmaradásáért, szülőföldjén való boldogulásáért – hangoztatta Szili Katalin vasárnap a szilágysági Akoson, ahol a száz éve született Dobai István nemzetközi jogász, '56-os elítélt tiszteletére emléktáblát helyeztek a református gyülekezeti ház falára.

A miniszterelnöki főtanácsadó szerint ezt példázza – az erdélyi kérdés megoldását egy ENSZ-hez címzett memorandumban sürgető és emiatt bebörtönzött – Dobai István életútja, akit a nemzethűség, a felelősségvállalás és a szülőföld szeretete vezérelt. Szili Katalin szerint a Nyugat ma is ugyanúgy befogja a fülét és eltakarja a szemét, miként 1956-ban tette, de a magyarságnak ki kell állnia az öngazgatás, a szuverenitás és a béke értéke mellett. Hangsúlyozta: Dobai István és a román kommunista rezsim által hazaárulás vádjával perbe fogott többi – 102 elítélt, köztük 12 kivégzett – erdélyi '56-os hős áldozatvállalása nem volt hiábavaló, példamutatásukból és az anyaországi szabadságharc szellemi örökségéből táplálkozik az a nemzetszeretet és felelősségvállalás, amit Magyarország tanúsít 2010 óta a Kárpát-medencében vagy a diaszpórában élő nemzetársak iránt. Szili Katalin kiemelte: Dobai Istvánék küzdelmének folytatását az erdélyi magyarság sorsának megoldásáért ma az autonómia követelése jelenti.

„Az Európai Unióban fennen hangoztatják, hogy a demokratikus Európa fontos értéke az, ami a közösségeknek az öngazgatás, vagyis a közösségek azon lehetősége, hogy saját maguk döntsenek saját sorsukról. Ők úgy hívják: szubszidiaritás. Számunkra egyszerűen a jövő. Számunkra és az erdélyi magyarság tömbben élő közösségei számára azt a jövőt jelentheti, hogy a szülőföldjükön tudjanak élni, szülőföldjükön tudjanak boldogulni és gyarapodni” – fogalmazott a miniszterelnöki főtanácsadó.

Emlékeztetett arra, hogy október utolsó vasárnapja a székei autonómia napja, amikor a felgyulladó őrtűzek, lármafák jelzik Európa és a világ számára, hogy ez a közösség meg akarja őrizni identitását, kultúráját, és saját maga akarja képviselni érdekeit. Leszögezte: az autonómia megvalósítása a hosszú távú béke garanciája.

„Ez nem csak és kizárólag a saját közösségeinket szolgálja, de a többségi társadalmat is, hiszen ez az ő gyarapodásukat is elősegíti. Számunkra fontos érték a Románia és Magyarország közötti békés kapcsolat, hiszen ma, amikor Európában háború dúl a szomszédságunkban, még inkább felértékelődtek azok az értékek, amiket a béke, a hétköznapi békéje jelent számunkra” – jelentette ki Szili Katalin.

Tökés László, a megemlékezést a Dobai István Társasággal és Buza László Egyesülettel közösen kezdeményező Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke köszöntőjében kiemelte: bármilyen szerény cselekedet is az emléktábla-állítás, ez valódi igazság- és jóvátétel Dobai István számára, hiszen ő az egyetlen romániai magyar politikai fogoly, akit soha nem rehabilitáltak.

„Hétvényi börtön után, amelyből általános kegyelemmel szabadult, rehabilitációját soha nem kérelmezte, mivel az el-

Fotó: Facebook/Szili Katalin

lene felhozott vádak nem kívánta megtagadni. És valóban, hazaárulóként való megbélyegzése a mi szemünkben nem halás vétség, hanem mulhatatlan érdem, hiszen nem tett egyebet, mint kiállt a román kommunista diktatúra ellen, és közösséget vállalt a magyar forradalommal és szabadságharcosokkal. Nem szorult rá az elnyomó hatalom utólagos felmentésére, hiszen igazságot szolgáltatott neki az utókor” – mondta az EMNT elnöke.

A megemlékezésen elhangzott: Dobai István a kolozsvári Bolyai Tudományegyetemen végezte tanulmányait a jog- és közgazdaság-tudományi karon, ahol tanársegédként tevékenykedett az 1948-as kommunista tanügyi reformig. Nemzetközi jogból doktorált 1948-ban, de utána munkásként dolgozott.

Az 1956-os forradalom idején kidolgozott egy memorandumot, amelyet az ENSZ-nek címzett, és amelynek a témája az „erdélyi kérdés” – a magyar–román viszony – méltányos és békés megoldása volt. Emiatt 1957-ben bebörtönözték és életfogytig tartó börtönre ítélték. A Dobai-per másik nyolc – a memorandum előkészítésében, illetve terjesztésében szerepet vállaló – vádlottjára 6-tól 25 évig terjedő, illetve életfogytig tartó börtönbüntetést szabtak ki.

Dobai István az 1964-es általános amnesztiával szabadult ki, nyugdíjazásáig „szakképzetlen” könyvelőként dolgozott Kolozsváron. 1990–94 között az Erdélyi Református Egyházkerület főgondnoka volt. Jogelméleti, nemzetiségi és egyházi jogi tanulmányokat, könyveket jelentetett meg, a Magyar Tudományos Akadémia kültisztületi tagja volt, 2014-ben a Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetésben részesült. (MTI)

Hétvégi körkép

(Folytatás az 1. oldalról)

Ezzel szemben Ciolacu, a felmérések legesélyesebb elnökjelöltje azt mondta, hogy Nicolae Ciucăval szeretne bekerülni a második körbe.

Az INSCOP Research október 11. és 18. között végzett felmérése szerint az elnökválasztás első fordulójában Marcel Ciolacu vezet, őt követi George Simion és Mircea Geoană. A második fordulóban Ciolacu nyerne bármely ellenféllel szemben, Mircea Geoană kivételével. Ennek ellenére Ciucă azt állítja, hogy Ciolacunak nincs esélye.

Az INSOMAR – AVANGARDE új felmérése Marcel Ciolacut és Nicolae Ciucă-t helyezi az elnökválasztás második fordulójába. A PNL elnökétől mindössze háromszázaléki távolságra van George Simion. A parlamenti választásokon a PSD áll az első helyen 31%-os eredménnyel, ezt követi a PNL 22%-kal, az AUR 16%-kal, az USR pedig 14%-kal.

Persze, nem csupán kampánymarakodások történtek a hét végén: rengeteg közúti baleset, agresszió, gyilkosság, tüntetés „színesítette” a hétvégét.

A sok esemény közül egyet említünk, és pedig azt, hogy a Nemzet Útja (Calea Neamului) nacionalista egyesület és az Ortodox Testvériség nevű szervezet tagjai szombaton az úzvölgyi katonatemetőben gyűltek össze, ahol a román hadsereg napja alkalmából szerveztek ünnepséget, abban a sűrűben, amelyről köztudott, hogy a második világháborúban elesett román katonák nincsenek ott eltemetve.

Mihai Țirnovăanu, a Calea Neamului Egyesület elnöke csütörtökön járt az úzvölgyi temetőben, s egy helyszíni Facebook-bejelentkezésben buzdította részvételre a híveit. A résztvevők személygépkocsikkal és autóbusszal érkeztek, de a Țirnovăanu által közzétett Facebook-poszt szerint nem vonzott túl sok embert a megemlékezés. Idén is hangszórókból bömbölt a zene, román katonadalok is elhangzottak a rendezvényen.

Mihai Țirnovăanu független képviselőjelölt korábban az eseményről elmondta, hogy „békés szándékkal” készülnek a temetőbe, hogy emlékezzenek a román hősiakra, ahogyan ezt 2019 óta minden évben megtették a hősök napján és a hadsereg napján.

Köztudott, hogy október 25-én van a román hadsereg napja, szombaton ebből az alkalmából keresték fel ismét az úzvölgyi katonatemetőt a Nemzet Útja és az Ortodox Testvériség szervezetek tagjai Mihai Țirnovăanu vezetésével.

Ez lehetne a hétvégi körkép rövid kivonata. Szokás szerint semmi új nem történt. A politikusok tovább marakodtak, a rablók raboltak, a gyilkosok gyilkoltak, az elégedetlen emberek tüntettek, a nacionalisták is „tették a dolgukat”. Ami ezen a héten is folytatódik.

A mezőfeleiek is segítettek

Múlt szombaton Mezőfelében szüreti bál volt, amely nemcsak a hagyományápolásról, hanem a szeretetsztrájról is szólt.

A Mezőfele Gyöngye néptáncsoport által szervezett bál nemcsak azért volt értékes, mert megmutatta, hogy a Mezőség szélén élő magyarok a hagyományápolásra, értékőrzésre is törekednek, hanem azért, mert a bál bevételét jótékonyági célra ajánlották fel. Az egyik közösségi oldalon értesültek a 18 éves bözödi Kupás Sándor esetéről, aki augusztusban balesetben benuulásveszélyes, súlyos sérülést szenvedett, és szinte ugyanakkor édesapját is elvesztette. A fiatalember rehabilitációs kezelése sokba kerül, ezért a táncsoportot működtető mezőfeleiek egyesület közössége, beleértve a fiatalokat is, úgy döntött, hogy a bál bevételét a fiatalembernek ajánlja fel. Annak ellenére, hogy a falu lakosságának jelentős része vallási okok miatt nem vett részt az eseményen, a bál sikeres volt, a meglelt felkarolták az ügyet: a zenészek kedvezményes áron húzták a talpalávalót, a sorsoláson elnyert koszorút a tulajdonos visszaadta a szervezőknek, azt elárverezték, szép összeg folyt be érte. Ezenkívül mindenki külön is adományozhatott. Az eseményt sokan támogatták, a szomszédos településekről is érkeztek vendégek, mindenki jól szórakozott, emellett egy nemes ügyet támogatott – tájékoztatott *Abrám Tibor*. Az eseményen 10 ezer lej gyűlt össze, amit a héten a Mezőfele Gyöngye egyesület vezetője, Chiș Enikő átadott a balesetben szenvedett fiatalember egyik családtagjának. „Az ember soha nem magányos, ha érdeklődik egy másik ember sorsa. Segíteni mindig lehet, mindig lehet egy kicsivel többet adni” – fűzte hozzá az elnök aszszony.

A súlyos baleset alapjaiban rengette meg az életvidám fiatalember életét. Az első napokban az intenzív osztályon kezelték, és az orvosok mindössze egy százalékos esélyt láttak arra, hogy túléli a balesetet. A sikeres műtétek után nőtt erre az esélye, de a s-

A bál bevételét K. Sándor kezelésére ajánlották fel

lyos gerincvelő-sérülés miatt nehéz, hosszú és megterhelő rehabilitációra van szüksége. A kezeléseket egy magánklinikán végzik, s ahhoz, hogy Sándor újra teljes, boldog és egészséges életet élhessen, számtalan kezelésre lesz szüksége.

Ezért ismerősei gyűjtést hirdettek, és arra kérték mindenkit, hogy aki teheti, hordozza Sándort imáiban, és amennyiben lehetőségei megengedik, támogassák anyagilag is, hogy esélye legyen a teljes felépülésre. Személyesen Bözödön Kádár Melánia-Henriettnek lehet átadni a pénzt, vagy utalni lehet Revoluton is: a RO02BREL0005553746630100 számlaszámra az országból, az LT693250044617026456 számlaszámra külföldről lehet támogatást küldeni. Az utalásnál fel kell tüntetni a következőt: @sándorkupas. Minden támogatás számít, előre is hálásan köszönik az önzetlen segítséget.

A fiatalember támogatására november 23-ára jótékonyági koncertet hirdetett a Reménység Zenekar Egyesület. A marosvásárhelyi Kultúrpalotában tartandó eseményen a Reménység és az Origo ifjúsági keresztény zenekar szolgál. Ebben az esetben is lehet utalással támogatni az ügyet, ha a Raiffeisen Banknál (Swiftkód: RZBRROBU) nyitott RO64RZBR0000060015615271 számlaszámra adományoznak, de Revoluton is lehet pénzt küldeni, információk a 0756-623-067-es telefonszámon. (GRL)

Maroszáéken is őrtüzek gyúltak

Székelyföld autonómiájának napján, október 27-én számos helyen lobbantak fel az őrtüzek lángjai, amelyek a változatlan székelyföldi autonómiaigényre emlékeztettek. Maroszáéken is több helyen csatlakoztak a kezdeményezéshez. A Székely Nemzeti Tanács felhívásában közös imára szólította a világ keresztény magyar közösségeit a történelmi Székelyföld területi önrendelkezéséért. Azt kérte: „tegyük láthatóvá a székely hazát, szülőföldünket, amelyet sem beolvasztani, sem feldarabolni nem hagyunk”, és október utolsó vasárnapján tisztelegjünk a székely önkormányzati törekvés több mint egy évszázada előtt is.

Gligor Róbert László

Székelyföld autonómiájának napján Maroszáéken is több helyen az istentiszteleteken, szentmiséken imádkoztak az autonómiaüdvözlés eredményességéért, este fél hattól pedig fellobbantak az őrtüzek. Jobbágyfalván a Görbe-dombon Fazakas Sándor János arról beszélt az összegyűlteknél, hogy az 1848–49-es szabadságharc leverése után csak a székely társadalomnak volt bátorsága felkelésre, és tovább élt a remény, mert a székelyek tudták, hogy az a nemzet, amely lemond a szabadságáról, elsüllyed a népek tengerében. Nem hagyhatjuk magunkat ma sem, mert sok a belső ellenség is, és bár Magyarországot szétépték, minden magyarnak egy a sorsa, a székelyeknek pedig szívügye a szabadság – hangoztatta a szegedi Óserő a Megmaradásunkért Platform Egyesület vezetője.

Ugyanakkor felolvasták Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke által aláírt, *Autonómia nélkül nincs jövő* című kiáltványt, amely rámutatott: ezen a napon „azért gyűltünk össze – székelyek és a velünk szolidáris közösségek tagjai –, hogy ismételtén kinyilvánítsuk

igényünket Székelyföld területi autonómiájára”. Szembenézve azokkal a nehézségekkel, amelyeket a szomszédunkban elhúzódozó fegyveres konfliktus okoz, átélve a nemzetközi feszültségeket, „mély elkötelezettséggel erősítjük meg, hogy autonómia nélkül nincs jövő Székelyföldön! Ismételtén kijelentjük: Székelyföld területi autonómiaja a béke, a biztonság és a jólét záloga, egy olyan jogi keret, amely garantálja Székelyföld minden polgárának a teljes és tényleges egyenlőségét”. Az elkövetkező időszakban újabb próbátétel vár ránk – figyelmeztet az SZNT elnöke: a nemzeti régiók érdekében egy évtizeddel ezelőtt indított polgári kezdeményezést nyújtanak be az Európai Bizottsághoz. A nemzetközi helyzet jelenleg nem kedvez a nemzeti régiók ügyének, de a közel másfél millió támogató aláírás kötelez, hogy az önrendelkezés eszményét sikerre vigyük. „Igéyljünk Székelyföld területi autonómiáját úgy, ahogy azt a Székely Nemzeti Tanács által elfogadott autonómiaüdvözlés rögzíti. Autonómiát Székelyföldnek, szabadságot a székely népnek!” – zárul a kiáltvány.

A jelenlevők hazafias dalokkal zárták a tűz melletti együttlétet. Az ezt megelőző napon, szombaton délután mintegy kéttucatnyi helyi, környékbeli és anyaországi érdeklődő jelenlétében Kalmár Ferenc András, Magyarország szomszedságpolitikájának fejlesztéséért felelős miniszteri biztos és Izsák Balázs tartott ismertetőt a magyar nemzetpolitika, illetve a székelyföldi autonómiaüdvözlés jelenlegi helyzetéről.

Vasárnap este őrtűz gyűlt Nyáradkarcsonban is a csibai Messzelátónál, a makfalvi Tekintőnél, de Mezőbádon is a Csigla mezején. Maroszentgyörgy határában Kalmár Ferenc miniszteri biztos köszöntötte a jelenlevőket, és felolvasta Szili Katalin miniszterelnöki megbízott üzenetét is, Izsák Balázs pedig a Székelyföld autonómiája napjának kiáltványát. A résztvevők megtekinthették azt a fényképkiállítás is, amely Marosvásárhely több épületének székely jellegzetességeit mutatja be.

Közösségi célú lesz a Tündérekert

Magánkezdeményezésre Tündérekert létesült idén Nyárad-szeredában is, megálmodója a közösség szolgálatába állítaná.

Gligor Róbert László

A nyugati kultúrával ellentétben a magyar kultúrkörben a tündérekert mint fogalom csak néhány évtizede van jelen, és egészen más mögöttes jelentéssel bír Kovács Gyula Magyar Örökség díjas pórszombati erdésznek köszönhetően, aki évtizedek óta foglalkozik az ősi magyar gyümölcsfajokkal, és segítette elindítani a Tündérekert mozgalmat. A Tündérekertek küldetése a vidéki világ gazdag, de egyre fogyatkozó őshonos és régi gyümölcsfajtainak megőrzése. Kovács Gyula még az 1980-as években kezdte el kutatni szülőföldje szokásait és kultúráját, a kutatás felkeltette érdeklődését a környék gyümölcsöskertjei iránt, és arra ösztönözte, hogy megvédje ezt az örökséget. Kutatásaiiba bevonta a Kárpát-medence magyarok területeit is, régi fajtákat gyűjtött, és bárhol járt, a facsemetéket szétosztotta a helyi közösségeknek.

Az évek során több száz Tündérekert létesült a Kárpát-medencében, idén tavasszal pedig egy Nyárad-szeredában is. Kezdeményezője Biró Zsigmond Sándor orvos végzettségű élelmiszeripari vállalkozó, aki szabadidejében egészen más hobbikat űz. Például évekkor ezelőtt

lakásában padlasmúzeumot hozott létre, amely a kihálóban levő helyi paraszti kultúra tárgyi gyűjteménye, és egyik helyi látványosság is lett. Legújabb Tündérekert létesítését tűzte ki célul, és idén meg is valósította azt.

Egy marék ággal indult

Egy lakásához közeli területet szemelt ki erre a célra Nyárad-szereda szélén, mert úgy érezte, hogy a kaszáló többre hivatott, ezért kezdeni kellene vele valamit. Mivel szereti a gyümölcsfákat metszeni, gondozni, egy gyümölcsös létrehozására gondolt, közben találkozott a Kovács Gyula által létrehozott Tündérekert mozgalommal. Az Osztrák-Magyar Monarchia idején 72 ezer gyümölcsfajtát jegyeztek fel, tehát géntartalék még létezik, ezért a szeredai fiatalember is úgy gondolta, hogy az őshonos fajták megőrzése érdekében hozza létre saját ültetvényét. Fel is vette a kapcsolatot Kovács Gyulával, a magyarországi szakember pedig rögtön felajánlotta a segítségét. Azt kérte, hogy juttasson el minden gyümölcsfajtából egytucatnyi oltóágot, ő pedig beoltott csemetéket küld vissza neki. Hirtelen 25 gyümölcsfajtát gyűjtött össze és küldött el a szakemberhez, ő pedig felajánlotta, hogy még egy ennyivel megpótolja a „gyűjteményt”. Így áprilisban felszáz gyümölcsfajtából 130 csemete került a talajba a helyi református egyháztól kibérelt területen. A munkát barát-

okkal, szomszédokkal együtt végezték el, és úgy tűnik, hogy a legtöbb csemete túlélte az első kritikus időszakot, ám csak a tél elmúltával derül ki, hogy ebből mennyi életképes, de szerencsére van mivel pótolni a hiányzó csemetéket – mutatta meg ültetvényét a helyszínen a kezdeményező.

Egyik célja, hogy a jövőben összegyűjtse a vidék őshonos gyümölcsfajtaikat, ezeket beoltsa, majd kiültesse. Az oltáshoz rendelkezik szakemberrel helyben, a szomszédos domboldalon pedig van hely az ültetésre. Ugyanis a régi egyházi temető egy részét tavaly kitararította a közösség, ő most elkezdte a másik rész takarítását, de meghagyta a benne levő gyümölcsfákat. Mert régen is a gyümölcs volt az, amely hasznos termelt a temetőben – magyarázta. Másik célja pedig az, hogy amikor annyira felnőnek az itteni csemeték, vihetnek innen oltóágot azok, akiknek tetszik az ötlet, és ők maguk is szaporíthatják az őshonos gyümölcsfajtaikat.

A profit helyet a közösséget szolgálja

Biró Zsigmond Sándornak egyelőre nincsenek hosszú távú tervei, hiszen szükség van néhány évre, amíg ennek a munkának gyümölcse lesz. Mindenesetre nem öncélúnak képzei el ezt a „történetet”, és nem is profitorientáltként kezeli ezt a dolgot. A terület végében, a Nyárad szélén egy kis pihenőt alakított ki,

ahová kijöhetnek majd a barátok, szomszédok, akár közösen dolgozhatnak a Tündérekertben, s a kalács után itt leülhetnek, de a kis tér közösségi célokat is szolgálhat majd. Vannak elképzelései, akár gasztroturizmusban is lehet gondolkodni a jövőben, de addig azon igyekszik, hogy a kertet gondozza. A gyümölcsös létesítése nem volt feltétlenül pénz kérdése, hiszen a fák nem kerültek pénzbe, csak a szállítást kellett biztosítani, az ültetést is többnyire kalácsában végezték el, de azért voltak kiadásai is, hiszen utat kellett kialakítani, locsolni kell, és a területet villanypásztorral vette körül, hogy nyugodtabb lehessen, hiszen a szarvas vagy a medve nem ritka látogató ezen a helyen – mondta el.

Nem tud arról, hogy megyékben volna más hasonló kezdeményezés, az utólag létesített erdőszentgyörgyi kertet leszámítva. Ha lett volna már hasonló, szeretett volna kapcsolatot létesíteni itteni Tündérekertekkel, de úgy gondolja, hogy végül is nem a Tündérekertek, hanem a Tündérekert és a közösség között kell kapcsolat kialakuljon. Vannak helyek, ahol egy-egy csoport, iskolai osztály vagy egy család fogad örökbe fákat, és azokat gondozza időnként, s vannak Tündérekertek, ahol az örökbe fogadók számára szerveznek találkozásokat. Ő is szeretne hasonlókat, hiszen a Tündérekertnek a „hasznát” igazából a közösségépítésben látja – taglalta a fiatalember.

Vannak elképzelések a jövőre, de egyelőre az a cél, hogy termőre forduljon majd a kert – mondja a kezdeményező

Fotó: Gligor Róbert László

Kultúrdiplomácia

A Marosvásárhelyi Filharmónia bécsi koncertje

Amint korábban is hírül adtuk, november 8-án a Marosvásárhelyi Filharmónia rendkívüli hangversenyt tart a bécsi Musikverein Aranytermében, amely talán a világ leghíresebb koncertterme, ugyanis innen közvetítik a Bécsi Filharmónia újévi koncertjét. A rendezvényt szervező Iunona Egyesület elnöke, Ovidiu Maior szerint már több mint egy hónappal az esemény előtt elfogytak a jegyek, így a Marosvásárhelyi Filharmónia telt ház, azaz mintegy 1800 néző, hallgató előtt fog koncertezni.

Vajda György

Hosszú, több mint két éves előkészület előzte meg a kulturális projektet, ugyanis a szervezőmunkával párhuzamosan elő kellett teremteni mintegy 180.000 eurót, amely fedezi a 80-tagú zenekar és műszaki kísérői november 7–9. közötti turnéját, továbbá a terembért, a hangszerek bérletét. Egy részét a kiadásoknak a Maros Megyei Tanács, a MOGYTTE, az Ausztriába telepedett románok Repatriot Egyesülete, valamint magáncégek támogatták. Továbbá a szervezésben oroszlanrészt vállalt Románia osztrák nagykövetsége, a bécsi Román Kulturális Intézet, valamint a román kormány külhoni osztálya.

A szervezők tudomása szerint nagyon sok marosvásárhelyi váltott jegyet, egy részük magánúton, töb-

ben turisztikai társaságokon keresztül, többnapos kínálattal kiegészített program keretében jutnak majd el a koncertre, továbbá Bécsben, az osztrák fővároshoz közeli településeken lakó, kitelepített románok és természetesen zenekedvelő osztrákok is foglaltak belépőt.

A koncert nemcsak egyszerű művelődési esemény lesz, hanem tulajdonképpen egy olyan együttműködés a bécsi filharmonikusokkal, illetve az osztrák intézménnyel, amely lehetőséget teremt további hasonló projektek lebonyolítására, mi több, a szervezőknek szándékában áll, hogy 2025-ben egy ehhez hasonló franciaországi, míg 2026-ban németországi turnét is megszervezzenek.

A karmester az argentin Pablo Boggiano, aki 20 éve együttműködik a Marosvásárhelyi Filharmóniával, jól ismeri a zenekart, ezért örömmel vállalta el a felkérést. Egyfajta kulturális üzenet lesz, hiszen azért tűzték a műsorra Bartók Béla műveit, mert mind a magyar, mind a román folklórt kutatta, és abból építkezett, George Enescu pedig a legnagyobb román zeneszerző, akit szintén a népzene ihletett. A karmester országából a repertoárra Astor Piazzolla került, aki szintén szívesen nyúlt hazája zenei örökségéhez, és építette be elemeit alkotásaiba.

Az idén tavasszal a koncert promóciós turnéja keretében volt egy sajtótájékoztató Bécsben, és fellé-

pett a Marosvásárhelyi Filharmónia vonósnégyese is, amelynek tagja volt *Vilhelem András*, a csellósólam vezetője, aki lapunknak elmondta: a zenekar számára óriási kihívást jelent a bécsi koncert. A Marosvásárhelyi Filharmónia először koncertezik a világ legismertebb koncerttermében, ami a zenészek számára is igen megtisztelő. Nagyon intenzív próbafolyamatot vettek részt szeptemberben, amikor egy huzamban két hétig gyakoroltak a karmesterrel, más megközelítésbe helyezték a bemutatandó darabokat. Nemcsak zeneileg kellett átértelmezni a műveket, hanem rendbe kellett tenni a hangszereket, új kottákat is kaptak.

– Különös hangulata van a te-

remnek, amibe „belekóstoltunk” fellépésünk, ez egyfajta nyomást is gyakorol majd ránk, ami ösztönző is lehet, hiszen megerősíthet minket szakmailag is – mondta a csellista, hozzátéve: közismert, hogy Bécs a világ egyik legnagyobb komolyzenei központja, naponta több tíz koncert is van az osztrák fővárosban, ezért egy ilyen helyen a fellépési lehetőség igencsak növeli a Marosvásárhelyi Filharmónia presztízsét a zenei világban.

Vilhelem András elmondta, minden koncert előtt izgulnak, ami természetes, és ez így lesz Bécsben is, de minél nagyobb az elvárás, annál jobban teljesítenek. Nem a szakmának játszanak, hanem a mindenkori közönségnek, a léleknek muzsikálnak, így, ha az előadásukkal megérintik a hallgatóságot a koncerttel elérték a céljukat.

– Pablo Boggiano is azzal bátorított minket, hogy ha becsúsznak is hibák az előadásba, ne törődjünk vele, élvezzük a koncertet, és örüljünk annak, hogy a bécsi Musikvereinban léphetünk fel. És ez az öröm biztos átragad majd a közönségre – mondta a zenész.

A bécsi koncertre összeállított műsort amolyan nyilvános főpróbaként október 31-én, csütörtökön 19 órától Marosvásárhelyen a Kultúrpalota nagytermében és november 3-án Kolozsváron 18.30-tól a Diák-ház nagytermében (Auditorium Maximum) is előadják. Az biztos, hogy a bécsi koncert új fejezetet nyithat az 1950-ben létrehozott Marosvásárhelyi Filharmónia történetébe.

Erasmustra: betekintés az Erasmus-programba

Egyre több fiatal érdeklődik a mobilitás iránt

Egyre több diák érdeklődik az Erasmus-program (az egyetemi külföldi áthallgatás) iránt, és nagy segítséget jelenthet, hogyha első kézből kaphatnak információkat a mobilitási programról olyan fiataloktól, akik maguk is részt vettek Erasmus-programban. Ezért szervezte meg az idén is (október 15-én) a Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) az Erasmustra névre keresztelt eseményét, amelyen 70-80 diák vett részt, akik egyrészt a program adminisztratív részével ismerkedhettek meg, másrészt egyetemisták történeteit hallgathatták meg arról, hogy ők hogyan is élték meg a külföldön eltöltött időszakot.

Nagy-Bodó Szilárd

György Tamás, a marosvásárhelyi George Emil Palade Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Technológiai Egyetem orvostanhallgatója lapunk kérdésére elmondta, hogy öt első perctől érdekelt, hogy hogyan néz ki külföldön az orvosoktatás. Másodéves korában jelentkezett nyári Erasmura, ezt követően harmadévesen tanulmányi Erasmusra. A két program között az a különbség, hogy az előbbi lényegében egy gyakorlati Erasmus, a diákok maguk veszik fel a kapcsolatot a kórházakkal, részleggel, rendelőkkel, kutatóintézetekkel, ezek valamelyikével kötnek egy szerződést, amelynek a keretét az Erasmus-program biztosítja, mondta György Tamás, hozzátéve, hogy az egyetemi hallgatók ilyenkor egy két hónapos nyári gyakorlaton vesznek részt, erre az időszakra pedig ösztöndíjat is kapnak. A tanulmányi Erasmus legalább egy félévre szól, amikor a hallgatók egy külföldi egyetemen tanulnak, vizsgáznak, ott szereznek új tudást, így pedig hozzáadott értékkel térnek haza. – Az Erasmus hatalmas szakmai és személyes fejlődésre ad lehetőséget, tudományos

szempontból is rengeteget lehet fejlődni, emellett pedig önállóbbak is leszünk, jobban megtanulunk megállni a saját lábunkon, így mindenkinek csak szívből ajánlani tudom, hogy éljen a mobilitási lehetőséggel, mert csak nyerni lehet vele – húzta alá György Tamás, aki két évet tanult Budapesten a Semmelweis Egyetemen. Az orvostanhallgató lapunknak arról is beszámolt, hogy a marosvásárhelyi egyetemi hallgatók is kimondottan érdekeltek abban, hogy részt vegyenek mobilitásokon.

Orbán Zsófia orvostanhallgató a Népszerűségnek úgy fogalmazott, hogy a panaszokdás hungarikum, viszont ezt az orvosok egy még magasabb szintre szókták emelni azzal, hogy mennyire rossz itthon a rendszer és az egyetem. Azonban tisztában kell lenni azzal, hogy külföldön sincs kolbászból a kerítés, húzta alá Orbán Zsófia, aki Olaszországban, Bari városában tanult egy félévet. Elmondása szerint nem szeretett volna Magyarországra menni, ezért egy olyan helyszínt keresett, ahol angolul folyik, legalábbis papíron, az oktatás. Franciaországban és Spanyolországban például kötelező tudni az ország nyelvét, amit nem sok romá-

niai diák ismer, ezért is lehet vonzó például az erdélyi magyarok számára Magyarország, hiszen nincsenek nyelvi korlátok, emellett angol nyelvű oktatás Olaszországban és Litvániában folyik. Arra is rávilágított, hogy Bariban is csak elméletileg tudnak angolul, gyakorlatilag meg kellett tanuljanak olaszul, ami elég hamar ment.

Azt is szem előtt kell tartani, hogy különbségek vannak Észak- és Dél-Olaszország között. Előbbiek szorgosabbak, tisztábbak, nyugatiasabbak, míg a délolaszok mentalitása, életfilozófiája jobban hasonlít ahhoz, amit a Balkán államokban megszokhatott az ember. Ugyanakkor Olaszország déli része olcsóbb, mint az északi, északon a költségeket már nem fedezte volna az Erasmus-ösztöndíj, mondta Orbán Zsófia, hozzátéve, hogy Bari városa nagyon szép környéken fekszik, relatív olcsón lehet vonattal utazni, és egypár óra alatt el lehet jutni a nagy olasz városokba, emellett pedig a klíma is nagyon kellemes, októberben például még lehetett a tengerben fürdeni.

– Szeptembertől februárig voltunk Bariban Erasmusszal, az olaszoknak van egy online rendszere, ahova csak januárban vezettek be, ez pedig nem is olyan kicsi stresszt okozott számunkra – emelte ki az orvostanhallgató, aki arra is rávilágított, hogy a kint eltöltött félévben sokkal nagyobb hangsúlyt fektettek az elméleti képzésre, mint a gyakorlatira. Ugyanakkor ez nem azt jelenti, hogy láblógatással telt el Olaszországban a félév, nagyon komolyan kellett tanulni, mondta Orbán Zsófia, aki azt is elárulta, hogy míg Marosvásárhelyen egy-

szer sem volt elmaradt vizsgálója, addig Bariban volt olyan tantárgy, amiből elsőre elvágta. A stressz és nehezebb vizsgák ellenére is hatalmas élmény a külföldön tanulás, amit az orvostanhallgató mindenkinek, akiben van kalandvágy, csak ajánlani tud.

Szilágyi Dóra Emese, a Magyar Ifjúsági Értekezlet (MIÉRT), elnöke, az ifjúság képviselő-jelöltje lapunk külön megkeresésére elmondta, hogy az Erasmus azért is óriási lehetőség a diákok számára, mert kiválaszthatják nemzetközi környezetben, hogy hol szeretnének tanulni, a külföldi tanulmányok pedig megnyitják számukra a horizontot, segít számukra a világlátás kialakulásában, mindezt pedig anyagilag támogatott formában. Ez egy olyan lehetőség, amit mindenkinek ki kellene próbálnia, hiszen egyrészt egy hatalmas élmény, másrészt olyan hozzáadott tudással térnek haza, amit itthon nem biztos, hogy el tudtak volna sajátítani, mondta a MIÉRT elnöke, aki azt is hozzátette, hogy a külföldi tanulmányok során a fiatalok megtapasztalják a külföldi körülményeket, miután pedig hazatérnek, itthon is olyan körülményeket akarnak majd teremteni, amit külföldön láttak, ez pedig szavatolja a fejlődést.

Bátorságot tud adni, hogyha olyan fiatalok mesélnek fiataloknak a programról, akik maguk is részt vettek benne, emelte ki az ifjúság képviselő-jelöltje, aki maga is így szerzett bátorságot egyetemi tanulmányai alatt, és ment el egy Erasmus-programra, azt követően pedig ő is mesélt az érdeklődő fiataloknak az élményeiről és arról, hogy miért is érdemes belevágni a mobilitási

programba. A MIÉRT elnöke azt sem rejtette véka alá, hogy van még feladata a politikumnak az Erasmusszal kapcsolatban, hiszen vannak olyan vizsgák, amelyeket nem fogadnak el itthon. Ezért is lenne szükség egy olyan keretegyezmény létrehozására, amely kizárja az ilyen jellegű problémákat, ki kell dolgozni a tantárgyak elismerésének, valamint az egyes osztályzatok átkonvertálásának módját. Jelenleg ez elég rázósan megy Romániában, ebből pedig sajnos az is következik, hogy sok diák nem mer elmenni Erasmusra, ennek leküzdése miatt is szükség van az egyetemek között egy olyan keretegyezményre, amely jó lehetőséget kínál a hallgatók számára, és arra ösztönzi őket, hogy legyenek bátrabbak és még belemerüljenek a programot, nyomatékosította Szilágyi Dóra.

A különböző, ifjúságot érintő programok kapcsán az is fontos szempont, hogy az információ eljusson a fiatalokhoz. A MIÉRT ebben is segítséget kíván nyújtani, ezért reklámozzák mind az Erasmust, mind a különböző gyakorlati lehetőségeket és egyéb programlehetőségeket is. Fontos tisztában lenni azzal, hogy az Erasmus immáron nemcsak egyéneknek szól, hanem ifjúsági és civil szervezetek számára is elérhető, mutatott rá az ifjúság képviselő-jelöltje, külön kiemelve azt is, hogy a MIÉRT minden ilyen lehetőséget reklámoz, hirdet, ezzel is próbálnak hozzájárulni ahhoz, hogy minél több fiatalhoz eljusson az információ, és minél inkább elérhetővé váljanak számukra ezen lehetőségek is.

Szászbogács

Szerkesztette: Vajda György

Iskolaépítési kálvária

(Folytatás az 1. oldalról)

Aztán végül 2008-ra elkészült a terv, és az ingatlan szomszédságában hozzáfogtak az új tanintézmény felhúzásához. A korábbi épületet lebontották, a helyén alakították ki az iskolaudvart.

Ioan Aldea polgármester röviden elmesélte az építkezés körüli bonyodalmakat. Amikor megkezdték a beruházást, a kivitelezést az Oktatási Minisztérium támogatta. A szükséges pénzt átutalták a főtanfelügyelőséghez, ezen keresztül számolta el a kivitelező. Csakhogy megváltozott a rendszer, és 2009-ben már nem jutott el ezen az úton a pénz a szászbogácsi iskolát építő vállalkozóhoz, aki meghitelezte a munkálatokat, így az önkormányzat is hozzájárult ahhoz, hogy a cég csődbe menjen. (Sz.m.: Mint ismeretes, 2008-ban a gazdasági válság miatt sokan jutottak hasonló sorsra.) A munkálatok 2016-ig álltak, majd ebben az évben a helyi fejlesztési programon (PNDL) keresztül ismét támogatás-

hoz jutottak volna, így az időközben átszámolt, hátramaradt munkálatok befejezésére újabb vállalkozót fogadtak fel. Aztán ez a finanszírozás is elmaradt, és egy újabb cég ment csődbe. 2020-ban próbálkoztak újra, amikor ismét a Fejlesztési Minisztériumon keresztül sikerült finanszírozást nyerni, és végül – nem kis rizikóval – egy harmadik cég fejezte be a munkálatokat. A polgármester kifejtette, hogy valahányszor leálltak a munkálatokkal, az elvégzett beruházások értékét, állapotát egy szakcég kellett felértékelje, hogy újabb pályázati kiírásra jelentkezzenek. Az első két alkalommal csupán két erre jogosult cég működött Maros megyében, és több hónapot vesztettek azzal, hogy várták a szakértőket. Közben az is benne volt a pakliban – mint oly sok más közberuházás esetén –, hogy a kivitelezést elnyerő céget a vesztes bepereli, megóvja a folyamatot, és az elbírálási időszakban leállnak a munkálatokkal. Közben megnőtt az építkezési anyagok költsége. Ezt va-

lamennyivel kiegészítette a kormány, de közben megnőtt az órabér is, a munkálatok kezdetén 6,70 lej volt, a végén 18 lej, ami növelte az összköltséget. A Jóisten segítségével járhattak a végére – hangsúlyozta a polgármester.

A községben 237 iskolás és 98 óvodás van; ami szomorú, hogy Sároson, ahol I-IV. magyar osztály van, annyira lecsökkent a létszám, hogy néhány éven belül felszámolhatják a helyi iskolát. S bár a község létszáma a népszámlálás adatai szerint nem csökkent, hanem 34-gyel nőtt, a lakosság kiöregedett, mivel amikor hozzáfogtak az építkezéshez, 378 iskolaköteles gyerek volt a községben, jelenleg 100-zal kevesebben vannak, és csökken a létszámuk. Ennek oka az elvándorlás, mondja a polgármester, majd hozzátesszi: a beruházás végül 6 millió lejt került – hátramaradt még egy sportpálya kialakítása –, és ezzel korszerű oktatási intézményt adnak át a jövő nemzedéknek, a többi nem az önkormányzattól függ.

Rendbe tették Magyarsáros központját

Nemsokára hivatalosan is átveszik a Maros Megyei Tanács által finanszírozott, a Magyarsáros központján áthaladó 142-es megyei út korszerűsítési munkálatait, amelyek nemcsak az volt a célja, hogy a falu főutcáját rendbe tegyék, ahol lehetőség volt, ott ki is szélesítették az utat. Így a falu központját is rendbe tették. Hátramaradtak még kisebb munkálatok, javítanivalók, amelyeket követően pár napon belül megtörténik az átvétel. A beruházás során új aszfaltszőnyeg került az útra, betonárkokat

alakítottak ki, rendbe tették az átveszeket és a kapubejáratokat, kicserélték a szegletköveket.

Ezzel egy időben önerőből mind a községközpontban, mind Magyarsároson új játszótéri bútorzatot helyeztek ki, ahova térfelügyelő kamerákat is szereltek. A játszótérek körbevették a polgármesteri hivatal saját műhelyében készült kerítéssel. Hátravan még a sárosi játszótér körüli tér elrendezése, de ezt is hamarosan befejezik. A játszótér 118.000 lejt került.

Fotók: Vajda György

Egészségügyi központ épül

A bogácsi polgármesteri hivatal, miután hosszabb eljárást követően átvette a használaton kívüli, romos magyarsárosi „román óvoda” épületét, lebontották. Helyére korszerű egészségügyi központot építenek, amely háziorvosi, fogorvosi rendelőnek és gyógyszer-tárnak ad otthont.

Balázs Attila alpolgármester szerint elkészültek ugyan a tervek, de a kivitelezést hátráltatta, hogy a fűtésrendszert hőszivattyús rendszerre kell módosítani. A korábbi terv kivitelezése 1,1 millió lejt került

volna, de az újabb építkezési követelmények miatt megugrik a költség, de így is ígéret van arra, hogy az önkormányzat önerőből húzza fel az épületet.

A jelenlegi orvosi rendelő egy, az 1960-as években készült épületben van, amely nincs rossz állapotban, de már nem felel meg a korszerű elvárásoknak, így szükség van egy új, modern egészségügyi épületre. Ioan Aldea polgármester szerint az év végéig elkészül a módosított terv, és meghirdethetik a pályázatot a kivitelező kiválasztására. Reméli, hogy jövő év végére átadhatják az új egészségügyi központot.

Az utolsó infrastruktúra-fejlesztési munkálatok

Ioan Aldea, Bogács régi és új polgármestere büszkén mondja, hogy sikerült minden nagy infrastruktúra-fejlesztési munkálatot véghezvinnie a községben. Az utolsó beruházás folyamatban van. Két évvel ezelőtt az Anghel Saligny program keretében nyertek egy 7 millió lejt értékű pályázatot, amelynek köszönhetően elkészülhet még 2,8 km utca aszfaltozása és összekötik Sáros Csókakút tanyával. A pályázat lehetővé tette a betonárkok, lefolyók és átveszek kialakítását is. A munkálatokat jövő év szeptemberig befejezik. Hozzátette, korábban felújították a kultúrotthonokat, az iskolát, van a községben ivóvíz- és lefolyóhálózat, így most már csak a karbantartásra kell összpontosítaniuk.

A magyarsárosi unitárius egyházközség a „végeken”

Kisebbségben, különösen szórnyában az egyházi szolgálat több kell legyen mint igehirdetés, hiszen vannak közösségek, ahol megtartó, összetartó erőként tekintenek az Úr szolgálójára. Ez így van Magyarsároson is, ahol a hívek nagy többsége unitárius. A Bogácsra tartozó, többségében magyarok által lakott falu a végeken van, hiszen földrajzilag, etnikailag is beékelődik a románok és egykor szászok által lakott települések közé.

Ezért ebben a közösségben jobban kötődnek az emberek az egyházhoz, köszönhetően olyan lelkipásztoroknak, akik összekovácsolták őket. És jó, hogy kialakult ez a hagyomány – állítja Molnár Attila unitárius lelkipásztor, aki 2022. február 1-jén került Magyarsárosra. Jenei Csabát váltotta, aki azóta Segesváron szolgált. A jelenlegi lelkész 22 évig Székelykálban, felesége szülőfalujában volt pap, ahova Iszló, Kisillye és Marosjára tartozott összesen 160 lélekkel. Pályázat útján foglalta el Magyarsároson a helyét, és mint mondta, „igencsak fel kellett kösse a gatyáját”, ugyanis ez nagy múltú egyházközség, és jóval nagyobb, 615-ös lélekszámú.

A tiszteletes elmondta, elődei jól dolgoztak, és a munkájukat folytatva igyekeznek, hogy minden korosztályt az érdeklődési körüknek megfelelően szólítsanak meg. Néhány éve felújították az 1912-ben épült templomot, az 1699-ben ácsolt műemlék haranglábat, így ilyen gondokkal nem kellett foglalkoznia. Ahogy átvette a szolgálatot, fon-

tosnak tartotta folytatni a vakációs bibliahetet, amelyen idén júliusban 40 gyerek vett részt. Mózes tetteiről beszélgettek, de volt vetítés, énektanítás, bibliatörténet-magyarázat, kirándulás is. A programvezetők mellett a gyülekezet tagjai is besegítettek a szervezésbe. Az idősebbeknek „zarándoklatot” szerveztek. Október 19-én ötvenen utaztak el az ezeréves határhoz, majd Oroszhegyre látogattak el.

Iszlai László tanár kezdeményezésére beindult az egyházközség égisze alatt működő férfialáda. Jelenleg a próbákön 10-15-en, fellépésekkor 25-en is vannak a kórusban. Tóth Katalin nyugdíjas tanítónő szorgos ténykedésének is köszönhetően működik a nőszövetség.

– Három év szolgálati idő után elmondhatom, hogy Magyarsáros, bármennyire is a végeken van, jó gyülekezeti hely szorgalmas emberekkel, akik szeretik, tisztelik az egyházukat. Az istentiszteleten rendszeresen 60-70-en, ünnepeken 150-en is eljönnek a templomba. Ragaszkodnak a hagyományokhoz,

újjaéledt a kántálás, az egyházi év-bücsűztató. Nagyon adakozó a közösség, úrvacsoraosztáskor, pünkösöd alkalmával, hálaadáskor, karácsonykor komoly összegeket szoktak adományozni – mondta a lelkipásztor.

A jövő évi tervek közül kiemelte, a gyülekezet „régi, dédelgetett álmát” szeretnék valóra váltani. Ez év végéig elkészül a gyülekezeti „szeretetotthon” terve és műszaki dokumentációja, ami 60.000 lejt került. Ha sikerül minden engedélyt beszerezni, jövőben mind a román, mind a magyar kormánytól pályázniának a kivitelezésre. Amennyiben szerencsével járnak, már tavasszal hozzáfoghatnak a munkálatokhoz. A tervek szerint az épületben lesz egy 30-40 személy befogadására alkalmas nagyobb helyiség, egy kisebb gyülekezeti terem kis konyhával, mellékhelyiségekkel, és egy manzárd is, amelyet, ha az építkezés befejezése után közvetlenül nem is alakítanak át, de lehetőséget teremtenek arra, hogy itt vendégszobákat rendezzenek be.

Ami az egyházi tevékenységet illeti, továbbra is a fiatal nemzedékre helyeznék a hangsúlyt. Nemrég megtartották az idősek vasárnapját, amelyen 88, 70. életévét betöltött személy vett részt.

Számolnak azzal, hogy 10-15 év múlva legalább 100 személlyel apad a lélekszám. Ennek nemcsak

az elhalálozások és a születések száma az oka, hanem az is, hogy a fiatalok Marosvásárhelyen, Kolozsváron végzik egyetemi tanulmányaikat, illetve tanulnak tovább, és általában ahol befejezik az iskolát, ott telepednek le, nem költöznek haza. Azért is sikeres a vakációs bibliahet, mert a sárosiakon kívül a nagyszülőknél nyaraló gyerekeknek is szól. A vallásórás fiataloknak is szerveznek kirándulásokat. November 2-án két napot Kolozsváron lesznek, és ezt a kezdeményezést is folytatják.

Az idén az amerikai San Antonio testvérgyülekezetéből érkeztek vendégek, négy napot voltak együtt a sárosiakkal, szándékukban állt ezt a kapcsolatot is elmélyíteni.

Jó a viszonyuk a polgármesteri hivattal, minden évben 10-15.000 lejt támogatást kaptak az egyházközség fenntartására, ezenkívül, ha munkagép vagy bármilyen más segítség kellett, szívesen adták – mondta a lelkipásztor.

Kevesen tudják, hogy Magyarsároson született Bandi Dezső iparművész, művészeti író, népművelő, aki a templom udvarán álló, a világháborúban elesett faragott emlékművét is készítette. Az ő nevét viseli a kis falumúzeum, amely előzetes bejelentkezéssel látogatható, továbbá igazi egyházi építészeti remekmű az 1699-től álló harangláb, amelyekért érdemes meglátogatni a falut, az unitárius templomot és környékét.

Bemutatta Kelemen Hunor A józan ész választási programját

„Az állam a polgárt védje, ne az intézményeket!” – konkrét megoldásokkal mutatta be Kelemen Hunor, milyen változásra van szükség Romániában ahhoz, hogy az állam a polgárokat szolgálja, és ne a polgárok szolgálják az államot. A program-bemutatóban orvos, pedagógus, gazda és vállalkozó is elmondja, miben hátráltatja őt az állam. A józan ész programja az RMDSZ kormányprogramjának gerince: józan megoldásokkal, józan intézkedésekkel, józan működéssel akar rendet teremteni a mostani kapkodásban, ködösítésben és kiszámíthatatlanságban – mondta el a programbemutatóban Kelemen Hunor.

Az RMDSZ-nek sikerült kormányon Erdélyt tovább építenie, a magyar ügyeket visszavinnie napirendre, de 2023 tavaszán kiszorították a kormányból, és vele együtt a józan ész is – elevenítette fel Kelemen Hunor. „Azóta azt mondják, hogy stabilitás van. De az emberek csak a káoszt és a kapkodást látják. Azt mondják, nő a gazdaság. De mi csak azt érezzük, hogy nő az infláció és a költségvetési hiány. És nő az állam. És minél nagyobb lesz, annál kevesebb tisztelet kapunk mi, polgárok. Az állam nem bízik bennünk. Lenéz, megaláz, büntet, szekál. Úgy viselkedik, mintha mi lennénk érte, és nem ő értünk. És még ő csodálkozik, hogy a polgárok nem bíznak benne” – részletezte az államelnökjelölt.

Kelemen Hunor a legsúlyosabb problémák közé a népességfogyást és az elvándorlást teszi. „Hogyha nem lépünk, akkor 2050-re kevesebb mint 15 millió lakosa marad az országnak. És ami még súlyosabb: az idősek, nyugdíjasok lesznek többségben, nem a fiatalok, nem az aktív munkaerő. Ez azt jelenti, hogy az ellátórendszerek összeomlanak” – figyelmeztetett az államelnökjelölt.

Az RMDSZ azt akarja, hogy akik több gyereket vállalnak, kapjanak több kedvezményt, és fizessenek kevesebbet. Például: egy három gyermeket nevelő anya 10% helyett

fizessen csak 5% egészségügyi hozzájárulást. A gyereket nevelő nőknél azzal is segíteni kell, hogy munkába állhassanak; támogatni kell a távmunkát és a rugalmas munkaidő-beosztást, ugyanakkor el kell törölni a rész munkaidővel munkába visszatérő szülők pluszadózását. A jelenlegi kormány által leállított bölcsődeépítési program folytatását prioritásként kezeli az RMDSZ. Emellett jó minőségű és megfizethető lakásokat kell biztosítani a gyereket nevelő családoknak, ezért 2035-ig 100.000 önkormányzati bérlakást kell fölépíteni az országban.

Ma jobban félünk a kórháztól, mint a betegségtől – foglalja össze sommásan Kelemen Hunor a hazai egészségüggyel kapcsolatos vélekedéseket. Az RMDSZ programja a beteget teszi a középpontba: a betegek jogait, a betegeknek járó szolgáltatásokat, azok minőségét. Konkrét javaslatok az elektronikus várólisták bevezetése, amellyel a sorban állást csökkenteni és a várakozási időt szabályozni lehet. Kiemelt intézkedés a vidéki családorvosok és a fiatal, pályakezdő orvosok támogatása. Az RMDSZ szerint őket visszavárni kell, nem gáncsolni, valamint meg kell szüntetni a rezidensvizsgát is.

Az RMDSZ azt akarja, hogy azoknak a diákoknak, akiknek 36-40 órájuk van egy héten, ne kelljen több mint 30 órát az iskolapadban

tölteniük. Azt szeretné, hogy újrarendelt tankönyvekkel és a román nyelv oktatásában jelentkező hibák korrigálásával a magyar diákok tanuljanak meg tisztességesen románul. Az RMDSZ kiáll a kétszintű érettségi mellett is. „Az elmúlt évtizedek megmutatták, hogy nem lehet minden diáktól ugyanazt elvárni. Ezért mi azt tartjuk jó megoldásnak, hogy bevezessük a kétszintű, differenciált érettségit. Ha valaki egyetemre akar menni, akkor támogassuk ebben. Ha viszont szakmát tanul, akkor ezt a támogatást adjuk meg neki” – fejtette ki Kelemen Hunor

Évente 6 milliárd eurótól esik el az állam, mert nem tudja rendesen beszélni a héat. Ebből évente 600 kilométernyi autópályát lehetne építeni – mondja Kelemen Hunor, aki szerint az adókat nem emelni, hanem begyűjteni kell. Az RMDSZ határozottan kiáll az egységes adókulcs mellett, csökkenteni akarja a munka adóját, valamint a részmunkaidőre kirótt többletadót el akarja törölni. Ugyanakkor a kettős mérce ellen is fellépne azzal, hogy az ál-

lami intézményeknek is fizetniük kellene késedelmi kamatot, nem csak a vállalkozóknak és adófizetőknek.

Kelemen Hunor szerint nem a polgárnak kellene szaladgálnia a papírokkal a különböző intézmények között, hanem az állam saját magától kell kérje és beszerezze a szükséges igazolásokat. Meg kell szüntetni azokat az intézményeket, amelyek több problémát okoznak, mint amennyit megoldanak: pl. a kincstár és a regionális szintű adóhivatalok. Kevesebb bürokratával több pénz marad a helyi közösségeknek – áll az RMDSZ programjában.

A magyar államelnökjelölt a küszöbön álló közigazgatási átszervezés veszélyeire is felhívja a figyelmet. „Ennek is csak az lesz a vége, mint eddig mindig: nehezebb ügyintézés és helyi szinten a magyarok etnikai arányának a megváltoztatása. Nem hagyjuk, hogy megszüntessék a megyéket, hogy bomlasszák a helyi közösségeket azzal, hogy fejtellenül összevonják a kistélepléseket” – foglalta össze

az RMDSZ álláspontját Kelemen Hunor.

A józan ész programja a magyar közösség sajátos problémáira is kitér. „El kell érünk, hogy a magyar a román mellett hivatalos nyelv legyen ott, ahol számottevő a magyar közösség. És számon kell kérnünk minden intézményen a nyelvi jogok betartását” – hangsúlyozza Kelemen Hunor. Egy jó tanácsot is ad: azt a sok erőforrást és energiát, amit ma az állami intézmények a magyar szimbólumok ellen betvetnek, inkább a határon túli románok védelmezésére és segítésére kellene fordítaniuk.

„A magyarok számára az a fontos, hogy az őszi választások után megmaradjon az erős parlamenti képviselőnk. Azért kell visszakerülnünk a kormányba, hogy A józan ész programját meg tudjuk valósítani” – foglalta össze a választások tétjét az RMDSZ elnöke, aki a magyar emberek támogatását kéri mindkét szavazáson: a november 24-i elnökválasztáson, valamint a december 1-jei parlamenti választáson. (rmdsz.ro)

A józan ész programja

1. Esélyt és támogatást a fiatal családoknak!

Több bölcsődét a gyerekeknek, rugalmas munkavégzést a fiatal anyáknak, lakástámogatást a családoknak.

2. Mindent a diákokért!

Kevesebb tanórát és több tehetség gondozást. Erősebb szakoktatást, méltányos érettségit, jobb románnyelv-tanítást.

3. A betegek érdeke az első!

Elektronikus várólistákat a kórházi sorok helyett. Házi orvost minden településen. Bizalmat és támogatást a pályakezdő orvosoknak, nem rezidens vizsgát.

4. Megbecsülést az adófizetőknek, erőt a vállalkozóknak!

Legyen rend: az ügyeseket segítsék, az ügyeskedőket büntessék. A polgár nem postás. Kevesebb adót a munkára. Több hitelt és pályázati támogatást a vállalkozásoknak. Kevesebb multit, több helyit.

5. Többet a polgárnak, kevesebbet az államnak, tiszteletet a magyaroknak!

Szolgáljon, ne szekáljon az állam. Kevesebb papírtologató bürokratát, ingyenes papírokat. Több helyi, és kevesebb bukaresti döntést. Regionális kétnyelvűséget, nem packázást. Visszaszolgáltatást, nem visszaállamosítást.

Scanneld be a QR-kódot, hogy megismerd részletes tervünket!

Techuniverzum

Szerkeszti: Nagy-Bodó Szilárd

Változhatnak a Samsungok processzorai

Az elmúlt években sem az állandóság jellemezte a Samsung S szériás telefonjainak processzorait, már ami a chip gyártóját illeti. Ahogyan az sem volt mindegy, hogy a bolygó mely részén vásárolt valaki telefont, mivel ennek tekintetében is lehetnek változások a lapkát illetően. Ha viszont a leggyakrabban előforduló processzorgyártót kellene megjelölni, akkor az a Qualcomm, annak is a Snapdragon szériája, mindig az éppen elérhető legfejlettebb chippelel. Ez volt az általános az S23 széria esetében, amelybe egységesen az akkori legújabb és legjobb Snapdragon processzort építették. Az S22 esetében viszont voltak olyan országok is, ahol a Samsung saját fejlesztésű Exynos lapkakészlete felelt a teljesítményért. A mostani csúcs S széria esetében pedig az S24-ben és S24 Plusban Exynos van, míg az Ultrában már Snapdragon chip.

Igen, ez már eddig is bonyolult, viszont, ha hinni lehet a pletykáknak, akkor jövőtől még keszke-

készülékekbe olyan gyártó processzora kerülhet, ami eddig nem volt csúcskategóriás Samsungban. Ez pedig a MediaTek, annak is a nemrégiben bemutatott Dimensity 9400 névre keresztelt lapkája.

Azzal kapcsolatban, hogy melyik telefonba fog bekerülni a MediaTek chipje, eltérnek az értesülések. Lehetett már azt is hallani, hogy a Samsung a csúcskivitelbe, vagyis az S25 Ultrába fogja beépíteni, de olyan információ is napvilágra került már, amely szerint a MediaTek processzora csak az FE változatban fog helyet kapni.

Akár Exynos, akár Qualcomm, a Samsungokban használt processzorokra nem volt eddig túlzottan sok panasz. Persze egy idő után lelassultak a készülékek, de ez nem a chip hibája, hanem egy teljesen más történet, röviden: szoftveres és szándékos lelassításról van szó. De ha az eddigi processzorokkal nem volt baj, akkor most miért akarhat váltani a dél-koreai techóriás? A magyarázat minden bizonnyal az

amelyből több tízmillió darab fogy el évente, már igen komoly összeget jelent. Attól pedig nem kell tartani, hogy teljesítmény szempontjából gyengébb lesz a MediaTek processzora, mivel az eddigi tesztek alapján ugyanazon a szinten van, mint a Qualcommé. Tehát a processzorbeszállító esetében az ár az a szempont, ami miatt bekövetkezhet a váltás. Persze azt sem lehet kizárni, hogy ehhez a Qualcommnak is lesz egy-két szava, azaz kialakulhat egy árháború, aminek a győztese mindenképpen a Samsung lesz, mivel ő jut majd olcsóbban processzorhoz.

Felmerül az a kérdés is, hogy miért nem a saját processzorait építik be a telefonokba, hiszen ez az a megoldás, ami az Apple esetében nagyon is bevált! Az állítólagos magyarázat az, hogy az Exynos-lapkákat egyelőre távol tartják a csúcskategóriás telefonoktól, mivel úgy érzik, hogy még nem forrott ki megfelelően a technológia. Az elmúlt években több probléma is volt ezekkel a processzorokkal, leginkább az S22 széria esetében, a legfőbb gondot a melegedés jelentette, illetve ennek hatására a teljesítmény csökkenése. A teljes kép érdekében azt is hozzá kell tenni, hogy ezeket a hibákat a Samsung szoftverfrissítéssel tudta orvosolni, ami azt is jelenti, hogy nem a hardver volt a hibás. De minden bizonnyal a csúcsszegmensben nem akarnak semmiféle bakit kockáztatni.

Jelenleg még semmi nincs köbe vésvé azzal kapcsolatban, hogy a MediaTek processzorai bekerülnek-e a Samsung Galaxy S25 széria kisebb készülékeibe. Erre a kérdésre csak akkor lesz biztos válasz, amikor bemutatják – feltehetőleg február folyamán – az eszközöket. Viszont nem tűnik elképzelhetetlennek, hogy a MediaTek lesz a befutó, mivel a gyártó az utóbbi évek során valóban felnőtt a nagyokhoz, és a Dimensity 9400 hozza azt a szintet, amit a Qualcomm Snapdragon legjobb változata, ami azt is jelenti, hogy a felhasználók számára észre-

Mesterséges intelligencia egy fülhallgatóban

ByteDance Ola Friend fülhallgató

Forrás: ByteDance

Nagyon úgy fest, hogy egyre inkább minden techtermékben a mesterséges intelligencia jelenti a slágert, ezzel lehet igazán vásárlásra ösztönözni az embereket. Ezt bizonyítja az is, hogy a kínai ByteDance nevű vállalat piacra dobta az Ola Friend nevű fülhallgatóját, amely segítségével úgy beszélhetnek a felhasználók a mesterséges intelligenciával, hogy közben hozzá sem érnek a telefonjukhoz. A másik nagy érdekesség a márka kapcsán pedig az, hogy a TikTok rukkolt elő vele, tehát a népszerű kínai közösségi médiás oldal tulajdonosai most nem egy szoftverrel, hanem egy konkrét hardverrel álltak elő.

A cég elmondása szerint a nemrég bemutatott fülhallgató virtuális asszisztensként szolgálhat például utazások esetén, de nyelvtanulás vagy éppen zenehallgatás közben is, illetve azokban az esetekben, amikor a felhasználó pusztán beszélgetni szeretne „valakivel”.

A kizárólag Kínában kapható fülhallgató működtetéséhez először egy alkalmazást, a ByteDance mesterséges intelligenciáját kell telepíteni a telefonra, ezt követően lehet csatlakoztatni a készüléket. Ebben a mesterséges intelligencia

alapú funkció a Duobao kifejezéssel indítható el, nem mellesleg ez a neve a ByteDance mesterséges intelligenciájának, amely a South China Morning Post nevű lap szerint a legszélesebb körben elterjedt GenAI-alkalmazás Kínában, szeptemberben 47 millió aktív felhasználója volt.

A fülhallgatók egyenként 6,6 grammot nyomnak, és egy pár ára 170 dollár. A gyártó ByteDance kapcsán azt érdemes tudni, hogy az elmúlt években egyre nagyobb figyelmet fordított a hardverek készítésére. A 2019-ben megvásárolt Smartisan nevű okostelefon-márkát például beolvasztották a vállalat oktatástechnológiával foglalkozó részlegébe, ennek eredményeképpen 2020-ban piacra dobtak egy okoslámpát, amely segítségével a gyermekek felhívhatják a szüleiket. Továbbá a ByteDance 2021-ben felvásárolt egy virtuális valósággal (VR) foglalkozó céget, a kínai Picót, amelynek a legújabb VR-szemüvege, a Pico 4 Ultra nem is olyan régen Európában is bemutatkozott. Ennek fényében pedig egyáltalán nem lehet kizárni, hogy egy pár éven belül számos ByteDance-eszköz elérhető lesz Európában is.

MediaTek Dimensity 9400

Forrás: Trusted Reviews

szább lesz a processzorfelhozatal az S széria esetében. A híresztelések arról szólnak, hogy az S25 széria esetében maradhat a Qualcomm megoldása, de az S25 és S25 Plus

árban keresendő, ugyanis a MediaTek nagyjából 20%-kal alacsonyabb áron kínálja a processzorait, mint a Qualcomm, ez a különbség pedig egy olyan telefon esetében,

jótekonyságba kezdett, az alacsonyabb árak vannak hátulütői is. A híresztelések szerint a gyártó azt tervezi, hogy olcsóbb anyagokból állítja össze a szemüveget, illetve a processzor, amit beleépítenek, szintén gyengébb lesz. Továbbá az elméletileg jövőben érkező kiadásban, a kedvezőbb ár miatt, nem lesz benne az EyeSight funkció sem, ami arra hivatott, hogy a készülék láthatóvá tegye a felhasználó szemét, abban az esetben, hogyha valaki közeledik hozzá.

Bár az a szemüveg, ami jövőben érkezik, valóban a második lesz a sorban, ez nem azt jelenti, hogy ez a második generáció, sokkal inkább egy amolyan SE kivitelről van szó, ami olcsóbb ugyan, de gyengébb is, mint a fősodorhoz tartozó eszközök. A tényleges

második generációra – Mark Gurman szerint – 2026-ig kell várni. 2027-ben érkezik egy olyan okos szemüveg, mint amit a Meta és a Ray-Ban közösen adott ki a közelmúltban, ami egy hagyományos szemüveg látszatát kelti, de két kamera is bele van építve, illetve audiorendszer is helyet kapott benne, továbbá élő Facebook- vagy Instagram-bejelentkezést is el lehet róla indítani. Ez várható tehát az Apple-től is 2027-ben, illetve egy kamerával is ellátott AirPods. Mondjuk azt is hozzá kell tenni, hogy 2027-ig még sok van, addig változhatnak a trendek, illetve rájöhet arra az ipar, hogy egy fülhallgatóra kamerát tenni finoman szólva is érdekes, vagy éppen ellenkezőleg: a felhasználók is rájöhetnek, hogy ez milyen egy hasznos dolog!

Apple Vision Pro EyeSight funkció, ez a tervek szerint nem lesz benne a jövőben érkező olcsó kivitelben

Forrás: Apple

Olcsóbb lesz az Apple kevert valóság szemüvege

Több mint egy évvel az Apple Vision Pro boltokba kerülése után immáron teljes meggyőződéssel kijelenthető, hogy a kevert valóság szemüveg közel sem aratott akkora sikert a vásárlók körében, mint az Apple más termékei. De ezzel együtt sem engedi el a vállalat a Vision Prót, olyannyira nem, hogy jövőben már meg is érkezik az új változat. Legalábbis így vélekedett a Bloomberg neves Apple-szakértője, Mark Gurman, aki szerint 2025-ben érkezik az almás vállalat második szemüvege, egy 2000 dollár körüli árcímkevel. Ez természetesen még így sem kevés pénz, de egyértelműen sokkal „barátságos” ár, mint amennyiért a jelenlegit árulják, hiszen azért 3500 dollárt kérnek.

Ne gondoljon senki arra, hogy az Apple

Galaci (majdnem) rémálom

Bálint Zsombor

Hozta ugyan a kötelező győzelmet Galacon a marosvásárhelyi városi sportklub kosárlabdacsapata a bajnoki 6. fordulóban, azonban egyáltalán nem győzött meg a teljesítményével. A bajnoki mezőny – nézetünk szerint – legszerényebb képességű együttesénél legalább 30 ponttal jobb a marosvásárhelyi gárda, és a tíz pont különbség roppant csalóka, hiszen alig egy perccel a vége előtt még késélen táncolt a meccs, alig három pont volt a marosvásárhelyiek előnye.

Könnyedén kezdődött a mérkőzés, a csapatok nagy hatásfokkal dobtak, hiszen a védelmek lazáltak, az első hosszabb sorozattal, egy 14-0-val aztán a CSM ragadta magához a kezdeményezést. A folytatásban azonban sokat hibázott támadásban a vendég együttes, s Martinić két hármasát senki sem tudta egyszer sem leutánozni. Szünetig mégis sikerült 15 pontra növelni a különbséget, hiszen a galaciak palánkjá alá nagyon könnyű volt betörni.

A harmadik negyed következett, amely az utóbbi időben a legjobb volt a CSM számára, ehhez azonban – úgy tűnik – az kell, hogy az első kettő után az ellenfél vezessen. Azt a rengeteg hibát ugyanis, amelyet a marosvásárhelyi csapat elkövetett a harmadik tíz percben, nagyon nehéz lenne felsorolni, s amire felocsúdtak, egyetlen pontra jött fel a házigazda.

Szerencsére Galac nem volt képes kihasználni a lehetőséget, mert egy erősebb ellenfél ebben a helyzetben úgy hagyta volna ott a CSM-t, mint gyorsvonat a rakodóállomást. Jeremić két szabaddobásával és Reljić begyötört kosarával ismét öt volt köztük, majd a negyedik negyed elején ez kilencre nőtt. Ám hibák újabb sorozata következett, a tripladobások pontosságát „sikerült” 11%-ra letornászni (2/17!), Kuxhausen két hármasa pedig újra szorossá tette a meccset. Jeremić még időben javított a hármas mutatót két dobással, azonban ez sem volt elég a nyugodt végjá-

Fotó: a CSM Galac közösségi oldala

tékhoz, mert egy perccel a vége előtt egy újabb Kuxhausen-tripla 80:83-ra szűkítette a különbséget. A következő támadás végén Gajović csak egyet értékesített a két szabaddobásból, a nyerő mozdulat azonban Majstorović kimaradt dobása volt, majd a Martinić elleni szabálytalanság és két újabb pont a szabaddobó vonal mögül.

A meccs aztán egy Martinić-labdopással és dudaszóra dobott hárompontossal zárult, ami 25%-ra kozmetizálta a triplamutatót, és csa-

lók különbséget varázsolt az eredményjelzőre.

Aligha tévedünk, ha azt mondjuk – a győzelem ellenére –, hogy ez volt a marosvásárhelyi csapat legyengébb meccse ebben az idényben. Borša nagyon hiányzott, elsősorban a lepattanóknál, állapotáról azonban semmit nem közöl a klub. Ráadásul Persont a harmadik negyed elején ölben vitték le a pályáról, ami kérdésessé tette a szerepeltetését a következő mérkőzéseken.

Jegyzőkönyv

Kosárlabda Nemzeti Liga, 6. forduló: *Galaci CSM – Marosvásárhelyi CSM 83:93 (21-27, 17-24, 20-12, 25-30).*

Galac, Dunărea sportszarnok, 200 néző. Vezető: Șerban Rașoga (Ploiești), Dragoș Barbu (Jászvásár), Vlad Antonio Sandu (Nagyszeben). Ellenőr: Anton Cuțov (Tulcea).

Galac: Morgan 22 pont (1), Majstorović 15 (1), Kuxhausen 11 (3), Ilves 10 (2), Kovačević 7, Ciotlăuș 6, Calenic 5, Lecesne 5, Axinte 2. Kispadon: Gherman, Stan, Buboiu.

Marosvásárhely: Martinić 21 pont (3), Sánta 17, Jeremić 16 (2), Gajović 11, Reljić 8, Șolopa 8, Person 6, Anyikijenko 4, Casale 2, Engi-Rosenfeld, Major. Kispadon: Bodó.

Eredményjelző

Kosárlabda Nemzeti Liga, 6. forduló: Temesvári SCM – Brassói Corona 62:99, Bukaresti CSA Steaua – Bukaresti Dinamo 85:80, CSO Voluntari – FC Argeș Pitești 67:59, Bukaresti Rapid – Kolozsvári U-BT 75:91, CS Vâlcea 1924 Râmnicu Vâlcea – Nagyszebeni CSU 90:64, Nagyvárad CSM – Konstancai CSM 93:75, Galaci CSM – Marosvásárhelyi CSM 83:93

Négy gólt lőtt Madridban, fölényesen nyerte a Barcelona az El Clásicót

Az FC Barcelona 4-0-ra győzött a címvédő Real Madrid vendégeként a spanyol labdarúgó-bajnokság 11. fordulójának szombati rangadóján.

Jelentős fővárosi mezőnyfölény és látványos játék jellemezte az első félórát, a sorra kidolgozott helyzetek azonban csupán egy – les miatt – érvénytelenített Kylian Mbappé-gólt értek a királyi gárdának. A folytatásban visszább vett a Bajnokok Ligája-címvédő Madrid, a felbátorodó katalánok pedig Robert Lewandowski révén az 54. percben vezetést szereztek, majd két perc múlva a lengyel csatár fejesével már 2-0 volt az állás a Barcelona javára. Újra felpörgette játékát Carlo Ancelotti együttese, ám Mbappé újabb lesgólja és Inaki Pena védecei nyomán nem sikerült faragnia hátrányából a házigazdának, miközben Lewandowski ziccerben a kapufát találta el a túloldalon. A hajrában viszont Lamine Yamal és Raphinha is bevette a találkozót előtt a La Ligában mindössze hét gólt kapott Real kapuját, fölényessé téve a vendégsikert.

Győzelmével a Barcelona hatpontosra növelte előnyét a tabellán, egyben véget vetett a rivális jó sorozatának. A Real Madrid – a sportág statisztikáival foglalkozó Opta adatai alapján – 42 veretlennel megívott találkozóra a háta mögött várta az El Clásicót (31 győzelem, 11 döntetlen). Vereségével nem tudta beállítani a 43 meccses vonatkozó rekordot, amelyet épp a gránátvörös-kékek állítottak fel 2017 áprilisa és 2018 májusa között (34 győzelem, kilenc döntetlen).

Nem bírt egymással a Liverpool és az Arsenal

A Szoboszlai Dominikot is foglalkoztató Liverpool 2-2-es döntetlent játszott az Arsenal vendégeként az angol labdarúgó-bajnokság kilencedik fordulójának vasárnapi rangadóján.

A magyar válogatott csapatkapitánya a 63. percben, az argentin világbajnok Alexis Mac Allister helyére állt be, ekkor 2-1-re az Arsenal vezetett.

Szoboszlai friss erőként komoly szerepet vállalt a Pool által végzett letámadásban, amelynek a 81. percben lett meg az eredménye, ekkor Darwin Nunez középre passzolt labdájából Mohamed Szalah egyenlített, egyben a végeredményt is beállította.

Ezzel a döntetlennel a Liverpool a második helyen áll, egy ponttal lemaradva a címvédő és listavezető Manchester Citytől. Az Arsenal a harmadik, a Pooltól négy, a Citytől öt ponttal marad el.

Menesztette Máté Csabát a DVSC

Menesztette Máté Csaba vezetőedzőt a magyar labdarúgó NB I-ben kieső helyen álló, sorozatban öt vereségnél járó Debrecen. A DVSC honlapján vasárnap megjelent közlemény szerint a csapatnak új impulzusokra van szüksége, ezért döntöttek a szakvezető menesztése mellett.

Vasárnapi eredmények az NB I-ből: Győri ETO – Ferencváros 1-1, Paks – Kecskeméti TE 1-0, Nyíregyháza – ZTE 1-1.

A Szuperliga vasárnapi eredményei: Galaci Suporter Club Oțelul – Unirea 04 Slobozia 0-2, Bukaresti Rapid – Bukaresti FCȘB 0-0.

Sainz rajt-cél győzelmet aratott a Mexikói Nagydíjon

Carlos Sainz Jr., a Ferrari spanyol versenyzője nyerte a vasárnapi Forma-1-es Mexikói Nagydíjat, amelyen a másodikként célba érő Lando Norris, a McLaren brit pilótája tíz ponttal csökkentette hátrányát az összetettben vezető, címvédő és háromszoros világbajnok Max Verstappennel (Red Bull) szemben.

A pole-pozícióból rajtoló 30 éves Sainznak ez az idei második és pályafutása negyedik futamgyőzelme. A Ferrari 1970 és 1990 után harmadszor nyert versenyt Mexikóban, 34 évvel ezelőtt a négyszeres világbajnok francia Alain Prost diadalmasodott ezen a helyszínen.

A vasárnapi viadalon a másik Ferrarit vezető Charles Leclerc ért célba harmadikként, Verstappen pedig 20 másodperces időbüntetést kapott, így csak hatodik lett.

A rajtot Verstappen jobban kapta el, mint Sainz, így az első kanyarba a holland címvédő fordulhatott be a vezető pozícióban. A Ferrari spanyol versenyzője levágta a pályát a következő kanyarig, ezért néhány másodperc erejéig Verstappen elé került, de azonnal vissza is adta a pozíciót a riválisnak. Hátrébb Cunnoda Juki (RB) és Alexander Albon

(Williams) ütközött, előbbi jobb hátsó defekt miatt látványos módon repült ki a pályáról, így aztán a biztonsági autó azonnal a pályára hajtott.

A mentés és a takarítás után a Safety Car a hetedik kör elején engedte útjára a mezőnyt, ekkor Verstappen, Sainz, Norris volt a sorrend az első három helyen.

A kilencedik körben felpörögtek az események, Sainz ugyanis támadási közelségbe került Verstappenhez, és meg is előzte a hollandot, akit azonnal támadni kezdett Norris. A védekezés során Verstappen leszorította brit ellenfelét a pályáról, de Norris így is előzött. Verstappen azonnal megpróbálta visszavenni a pozíciót, azonban túl mélyet fékezett, és újfent leterelte a pályáról Norrist, csatájukból pedig Leclerc profitált, aki a negyedik helyről egy pillanat alatt másodikként jött fel.

Verstappen 10 másodperces időbüntetést kapott Norris leszorításáért, miközben a pályafutása 400. Forma-1-es versenyhétvégéjét teljesítő Fernando Alonso (Aston Martin) műszaki hiba miatt fel kellett adnia a futamot. Rövidesen Verstappenre újabb 10 másodperces

szankciót szabott ki a versenyirányítás, így a címvédőnek már összesen 20 másodperces plusszal kellett számolnia.

Verstappen a 27. kör végén állt ki kerékcsereére, letöltötte az időbüntetését, és feltették az autójára a kemény keverékű gumikat, amelyekkel a leintésig tudott versenyezni. Az élen álló Sainzhoz képest 55 másodperc volt a címvédő hátránya.

Norris a 30., Leclerc a 31., Sainz az élről pedig a 32. körben hajtott a boksza kerékcsereére. A kiállások után a sorrend az élcsoportban nem változott: Sainz biztosan vezetett, mögötte Leclerc volt a második, Norris pedig a harmadik.

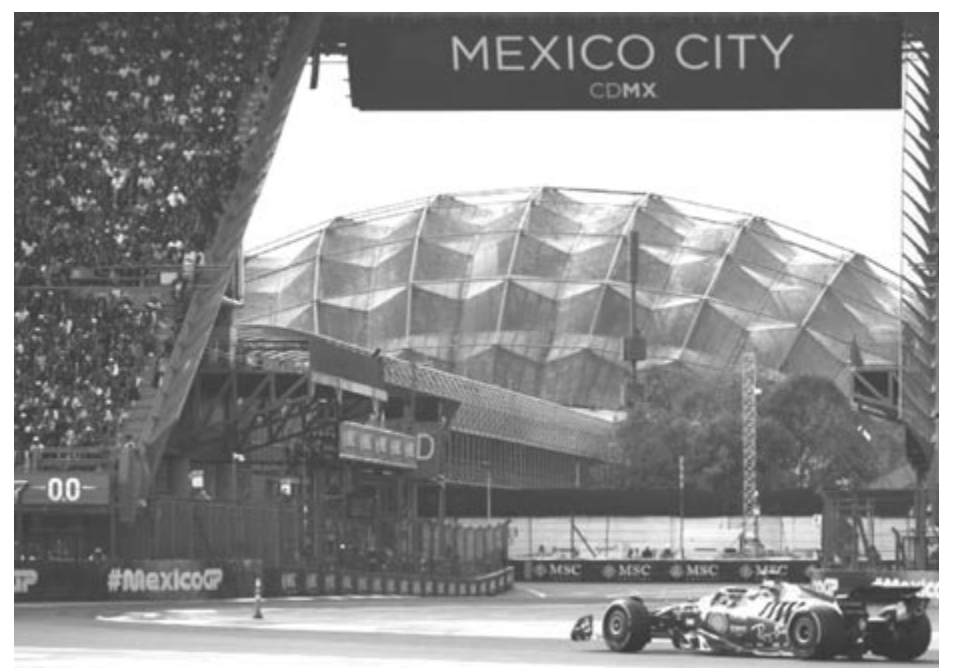
Húsz körrel a leintés előtt változatlan volt a dobogós helyeken száguldók sorrendje, Verstappen pedig már ekkor ha-

todik volt. A hajrában Leclerc a cél-egyenes előtti kigyorsításnál hibázott, lecsúszott a pályáról, ezért Norris könnyedén megelőzte, így végül feljött másodikként, hátrányát pedig 47 pontra csökkentette Vers-

tappenel szemben az összetettben.

A hétvége három napja alatt 404.958 néző látogatott ki a mexikói városi helyszínre.

A világbajnoki idény a hétvégén, Brazíliában folytatódik.

Carlos Sainz, a Ferrari spanyol versenyzője a Forma-1-es autós gyorsasági világbajnokság Mexikói Nagydíján a mexikói városi Hermanos Rodríguez versenypályán 2024. október 27-én. Fotó: MTI/EPA/EFE/Mario Guzmán

Köszöntötték a jeddi nyugdíjasokat

Kedden délután zenész mellett, szépen, hangulatosan, de visszafogottan ünnepeltek a jeddi nyugdíjasklub tagjai. Vezetőjük, Dávid Béla ottjártunkkor elmondta: születésnapot is ünnepelnek, de egy kis késéssel a szépkorúak ünnepét is megülik.

Szó esett komoly dolgokról is, például az 1956-os magyar forradalomról sem feledkeztek meg. Szerény ünnepekre meghívták a községi előjárókat is, akik egy ebéddel is megtisztelték a nyugdíjasokat.

A klubtagok idén szinte mindenikük születésnapját megtartották, szüreti mulatságot is rendeztek maguknak. Minden kedden délután találkoznak, ezek az alkalmak nagyon jó hangulatban telnek el, a résztvevők szórakoznak, táncolgatnak, mindenki várja a következő találkozást, megbeszélnek, ki a következő születésnapos, vagy jön-e Ábrám Tibor énekelni. A klub taglétszáma 25-30 közötti, nagyjából állandó, és még Marosvásárhelyről is járnak ki hozzájuk idősek. A polgármesteri hivatal is támogatja a klubot, Mikuláskor, a nők és az anyák napján is besegít, amivel teheti. A tavaly együtt ünnepelték meg azokat a helyi nyugdíjasokat, akik kerek 50 éves házassági év-

fordulót tudnak maguk mögött. A jeddi nyugdíjasklub nemsokára tizedik „születésnapját” ünneplheti – tudtuk meg.

Kedden délután Bányai István polgármester és Orbán Sándor alpolgármester is eltöltött egy kis időt a nyugdíjasok körében. Kérdésünkre a község első embere elmondta: fontosnak tartotta megköszönni a nyugdíjasoknak a támogatást, azt, hogy községvezetői megbízatásukat tovább folytathatják.

Már a nyugdíjasklub megalakulásakor biztosította a községvezető az idősebbeket afelől, hogy mindig számíthatnak rá, és nagyon jó dolognak tartja, hogy a település idősebbjei rendszeresen találkoznak, programokat szerveznek, kirándulnak, és kötelességének tartja ezt a tevékenységet támogatni. „További sok sikert kívánok számukra, s amikor meghívunk, tiszteletet teszünk körülükben” – nyilatkozta lapunknak Bányai István. (GRL)

Játékos portrébeszélgetés az Erdély TV-n

KÉTHETENTE SZOMBATON 20 ÓRÁTÓL

AZ ember, erdélyi arcok A-tól Z-ig címmel indít új portré-műsort az Erdély TV. A podcastbeszélgetéseket Csatlos Tünde vezeti.

November 2-ától kéthetente, szombaton este 8 órától jelentkezik *AZ ember*, az Erdély TV új podcastje, amelyben Csatlos Tünde beszélgetőtársai erdélyi személyiségek lesznek.

„A podcast műfaja egy új kihívás, de izgalmasnak ígérkezik azért is, mert sokkal intimebb, mélyebb beszélgetésekre ad lehetőséget. Annyi érdekes élettörténet van körülöttünk, amelyekre kíváncsi vagyok, hogy úgy éreztem, kell még egy felület, ahol ezeknek teret adhatunk” – így vall az új műsor indulásáról Csatlos Tünde. A műsorvezető egy játékos formát választott, a betűkkel való játékot. Egy évadon belül az ábécé minden betűjéhez társul egy-egy vendég, az arc mögött minden esetben egy inspiráló élet rejtőzik, amelyre e podcastbeszélgetésekben fény derül. A követők megismerhetik a vendég hétköznapjait, sikerélmé-

nyeit és megpróbáltatásait, olykor egy eddig kevésbé ismert oldaláról is.

E rendhagyó műsor játékos jellegét az adja még, hogy a műsorvezető az ábécé betűjéhez egy fogalmat társít, amely mindenkor a vendéghez kapcsolódik, és ezekből is választ majd véletlenszerűen a beszélgetés során. Ő maga húzza majd ki azt a betűt, amely a következő vendég családnévének kezdőbetűje, de javasolhat is, ki legyen a következő epizód meghívottja. November 2-án természetesen az A betűvel indul a sor.

Az Erdély TV podcastkínálatának bővítése kapcsán Szepessy Előd főszerkesztő rámutatott: a tévécsatorna figyelembe veszi és folyamatosan alkalmazkodik az új médiafogyasztási szokásokhoz, a követők igényének tesz eleget azáltal, hogy immár a 4. podcastjét indítja a televízió.

AZ ember, erdélyi arcok A-tól Z-ig podcastet az Erdély TV kéthetente, szombaton tűzi műsorra, ugyanakkor a tévé YouTube-csatornáján, Facebook-oldalán is elérhető, és a Spotify-on is hallgatható lesz.

Cselédpiac?

Kuszálík Péter

A pénzről és a hatalmasokról szövegelek már néhány hete, a mai cikkem csak indirekt módon érinti a főtémát, de ez is ott van a polip nyolc karja között. A hatalmasok nem léteznének az alárendeltek nélkül, s úgy viszonyulnak egymáshoz, mint a füzetlap két oldala. Az állatvilág hierarchikus rétegződése az emberi társadalmakra is átragadt. Az állatok között a nagyság és az erő határozza meg a rangsort, az emberek között a vagyoni helyzet. A primitív közösségekben sem volt mindenki egyenlő, kellett egy ’törzsfőnök’, aki rendet csinált a civakodók között, és megjutalmazta az éltanulókat. A hűbéri társadalomban magasabb fokozatra kapcsolt a bíróság, valamint a vagyoni különbség, és tágabba nyílt az embertelenség ollója. Az emberi gonoszság egyik fokmérőjének a hatalmasok törvény adta kiváltsága bizonyult: a jobbágyok nem vadászhattak, mert hogy a vadállomány a földesúr volt; a zsellérnek csak répa, vackor és köleskása jutott.

A másik példa megbukott a hitellességi próbán. A „ius primae noctis” törvényét akartam idézni (= az első éjszaka joga), de kiderült, hogy ez nem létezett. Ezek szerint csak mendemonda az, hogy a jobbágy lányoknak a földesúr vette el a szüzességét. A forrásom határozottan állítja: „a ius primae noctis nem történelmi dokumentumokban vagy korabeli krónikákban, hanem az 1700-as évek végétől kezdve tűnik fel irodalmi művekben, például Voltaire-nél vagy Mark Twainnél, és operákban, mint a Figaro házassága, a Don Giovanni vagy a Rigoletto” (index.hu/tudomany/ 2016/06/24). Két példát magam is mondom: Kosztolányi: *Édes Anna* és Bóka László: *Nandu*.

A törvény cáfolata nem vágja el a cselekmény szálát, mert nem a középkorról, hanem a jelenkorról kívánok beszélni. Fogadjuk el, hogy az illető ’törvény’ nem létezett, de hivatkozási alapul szolgált a lá-

nyok megrontása folyamatában. A mendemondát sem a törvényhozók fogalmazták, de egy-egy agresszív színházi rendező, filmproducer vagy osztályvezető főkakas áldozatai mostanában járják a bíróságokat efféle ügyekben. A szórakoztatóiparban mindennaposak voltak a ’kényszeretések’, s a bennfentesek már-már természetesnek vették a függőségi viszonyok efféle vadhajtságát. Erről tanúskodik az egyik (százéves) rigmus: „Nagy volt a súlytöbblet a vidéki diván, / S leszakadt alatta a szereposztó divány”.

A párkapcsolatok nem megfelelő kezelése és a tudatlanság komoly gondot jelentett mindig, talán csak a szigornak volt valamelyes fékező hatása a szabadosság elburjánzására tekintetében. Egyszer azt is szóvá tettem, hogy ’szóra sem érdemes’ ügyeket kiáltanak ki fontosnak, ám „ki figyelt oda arra, hogy az egyik tanítóképzőnk diákányai között egy esztendő alatt harmincharom művi abortusz volt?” (K.P.: *Mörfi*. 1996. 40. p.) Arról is szóltam, hogy a nyugati – szabad(nak mondott) – szél előbb a pelyvát szórja be a nyitott ablakon. Nyilvánvaló, hogy a hiszékenység vámszedői meg a többi kufár büntetlenül halászik a zavarosban, a szabad erkölcsök büvölete pedig kimondhatatlan pusztítást végez: párkapcsolatban, kultúrában és tíz más érzékeny téren.

Több teret és figyelmet érdemelne a téma, ma csak röviden említem a lényegét, mert hosszú lett a bevezető. A Marosvásárhelyi Magyar Diákszövetség (MMDSZ) Friss Hús Néző ’nevű’ bulijáról olvastam tudósítást (*Népiújság*, okt. 23.). Amolyan gólyabál lett volna, mert idősebb és fiatalabb diákok találkoztak – az ismerkedés szándékával. A szervezők két kisebb bulit tudtak csak összehozni, mert nincs akkora olcsón bérelhető terem, amelyik befogadná a bulizni és ismerkedni vágyókat. Ezerszemélyes teremre lenne igény, mondják, de ez eleve megtorpedózza a

szándékot. Ugyanis egy ismerkedési est meghittséget feltételez, az pedig csak max. 80 résztvevő esetén lehet sikeres. Tessék elképzelni: ezer fiatal, annak a fele magas sarkú cipőben, százféle illatosítóval beflipteve... Mindez egyetlen közös légtérben. Kész trauma.

De nem ez a baj! Hanem a rendezvény neve: Friss Hús Néző (szemle? mustra?). A cikk szerzője kifejti: „a megnevezés fantáziánév, amivel jobban fel tudják kelteni az érdeklődést, szó sem lehet a tárgyasításról!” A keresztapák sejtik, hogy valami baj van a névvel, de nem volt egy szlengszótár kéznél, hogy ellenőrizzék: nem csinálnak-e valamilyen hülyeséget? Kövecses Zoltán *Szlengszótárában* (Bp., 1998. 128. p.) ez áll: „hús = nő mint szexuális vágy tárgya”. Hogy is van csak? ’Ez igaz, de mi nem így gondoljuk’ – mondaná a Főszerző. (Nota bene: ’friss hús’-nak tekintik az első börtönbüntetését töltő embert, az újonc katonát és a meleg férfiak új partnereit. Fontos, hogy bírják a szolgásgot, a megalázást.) A „friss húsnál” megalázóbbat csak egyet mondhattak volna: cselédpiac. Ahol a munkát (= kenyeret és megélhetést) kereső személy félszegen várja, hogy valaki megszólítsa, és megfelelő ajánlat esetén meg egyezzenek a havi fizetésben. Ennek a gyors változata az útszéli felkínálkozás (a Segesvári út mentén talán még mindig működik). Ami – a maga módján – a legocsmányabb ’húspiac’. Emiltől hallottam, aki évekig volt TIR-sofőr. Valahol délen egy nő integet, ő megáll, int, hogy szálljon fel. Nem utazni akar, csak szexuális szolgáltatást kínál. Emil elhárította: nem adok pénzt effélékre. Kajabont is elfogadok – mondta a nő. Háromezer éve, az ókori Rómában fogalmazták meg az eset okait: *paupertas maxima meretrix* (= a szegénység a legnagyobb kerítő). Szenny és sötétség! Több fény kellene, mondotta Goethe.

MAROS MEGYEI TANÁCS
ELNÖKI KABINET

A „Románia az iskolákért” program Maros megyében

A „Románia az iskolákért” program Maros megyei helyzete kapcsán tájékoztatjuk a lakosságot, hogy 2024 szeptemberében a Maros Megyei Tanács szintjén megkötötték a 2. számú alvállalkozói szerződéseket a keretszerződést aláíró gazdasági társaságokkal, nevezetesen a GRANPAN DOR SRL. (társulás vezetője), a FAGUL IMPEX SRL. (1. partner) és az AGROSEMUCU SRL. (2. partner) társulással a pékárú szállítására és terjesztésére, a FRIESLANDCAMPINA ROMÁNIA SA.-val a tej és tejtermékek szállítására és terjesztésére, valamint a FAGUL IMPEX SRL.-vel az alma szállítására és terjesztésére.

Ezen termékek kiszállítása 2024. szeptember 9-én elkezdődött a tanintézetek számára, és normális körülmények között zajlott.

Ami azt a 18 közigazgatási egységet illeti, amelyek vállalták, hogy a 2024-2025-ös tanévben helyi szinten bonyolítják le a programot és az ehhez szükséges szerződéskötést, Segesvár és Maroszentgyörgy község kivételével (ahol az eljárás még folyamatban van) megkötötték a szerződést a gyümölcs, tej, tejtermék és pékárú szállítására és terjesztésére.

A program keretében beszerzett termékek kiszállítása normális körülmények között zajlott, kivéve Nyárádszeredát, ahol nem osztottak ki tizórait, mivel az állami költségvetésből nem kaptak erre pénzt.

A Maros Megyei Közegészségügyi Igazgatóság 13 ellenőrzést tartott az óvodákban és iskolákban, amelyek során nem észleltek hiányosságokat a kiszállított termékekkel és az ellenőrzött tanintézmények tárolási körülményeivel kapcsolatban.

A Maros Megyei Tanács sajtóirodája

MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETKÖZI
KÖNYVVÁSÁR

megunhatatlan, **30.** fejezet

2024. NOVEMBER 14-17.
MAROSVÁSÁRHELYI NEMZETI SZÍNHÁZ

www.facebook.com/konyvvasar

KIEMELT PROGRAMOK

2024. NOVEMBER 14. • CSÜTÖRTÖK
16⁰⁰ • KISTEREM
Zenés irodalmi műsor – *A Székely Trupp ébredése.*
Benedek Elek emlékezete – Előadók: Bardócz Orsolya, Benedek Huszár Botond, Benedek Huszár János és Sebestyén Ábá. Hegedűn közreműködik Komporály Béla.

18³⁰ • KISTEREM
Költők estje – „Az én vezérem bensőmből vezérel”
Cseh Zoltán, Láng Orsolya, Locker Dávid, Markó Béla
Házigazda: André Ferenc

2024. NOVEMBER 15. • PÉNTEK
18³⁰ • KISTEREM
A magyar regény esélyei – Darvasi László, Kukorelly Endre, Láng Zsolt, Szécsi Noémi, Zoltán Gábor
Házigazda: Vida Gábor

20⁰⁰ • NAGYTEREM
Bohócörklét – ősbemutató – Kovács András Ferenc verseit megzenésítette Cári Tibor zeneszerző, előadja Sebestyén Ábá színművész, közreműködik a Kortársak zenekar

21⁰⁰ • UNDERGROUND TEREM
Jam session – André Ferenc, Balázs K. Attila, Fischer Botond, Király István, Zsidó Ferenc Házigazda: Szabó Róbert Csaba

2024. NOVEMBER 16. • SZOMBAT
11⁰⁰ • NAGYTEREM
Lázár Ervin *A Négyszögletű Kerek Erdő*
A Csíki Játékszín produkciója

16⁰⁰ • KISTEREM
Schäffer Erzsébet Pulitzer-emlékdíjas íróval, újságíróval Karácsonyi Zsigmond, a *Népújság* főszerkesztője beszélget

17⁰⁰ • UNDERGROUND TEREM
Főzünk nektek irodalmat – Cserna Szabó András, Szécsi Noémi, Vida Gábor. Házigazda: Gáspárik Attila

20⁰⁰ • NAGYTEREM
Hallgatni akartam – A Márai Sándor műveiből összeállított szövegek előadója Hegedűs D. Géza. A budapesti Vigaszínház produkciója

21⁰⁰ • UNDERGROUND TEREM
Szabad Irodalmi Színpad – Házigazda: B. Szabó Zsolt

Matei Vişniec:

Bohóc kerestetik

Györffy András | Kárp György | Szélyes Ferenc

Három marosvásárhelyi színész jutalomjátéka

November 4-én, hétfőn este 7 órától. Jegyet foglalni a 0740-566-454-es telefonszámon lehet (Angi Enikőnél). A jegyeket az előadás előtt, a helyszínen, a Stúdió színház jegypénztárából lehet átvenni.

Rendező: **Béres László**
Dramaturg: Elek Tibor | Diszlet, jelmez: Szélyes Andrea
Mozgásművészeti tanácsadó: Lívia Pancu

A Gyulai Várszínház bemutatója

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. **TERASZBEEPÍTÉS** üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722)

A THEREZIA TEJGYÁR KARBANTARTÓ VILLANYSZERELŐT alkalmaz. Érdeklődni és jelentkezni a 0265/322-440, 0749-228-434 telefonszámokon vagy a therezia@therezia.ro e-mail-címen lehet. (68156)

A TORDAI CÉG alkalmaz SOFÓRT ÁRUKIHORDÁSRA. Tel. 0744-644-026. (68170-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ kemény tűzifa, 250 m. Tel. 0759-678-112. (24305-I)

MINDENFÉLE

TAPASZTALT NŐ takarítást vállal. Tel. 0748-011-119. (24309-I)

CÉG vállal 20% kedvezménnyel ház-tetőjavítást, tetőkészítést, cserépforgatást, kültéri-beltéri munkát. Saját anyaggal rendelkezünk. Tel. 0774-574-527. (24087)

VÁLLALUNK fakivágást, faelherdást, bontást, elszállítunk törmelékét. Tel. 0770-621-920. (24087)

HÁZTETŐ építését cserépből vagy lemezből, meszelést, kinti és benti munkálatokat és kisebb javításokat vállalunk. Tel. 0758-880-496. (24178)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítés-, kapujavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádogosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0748-087-920, András. (24234)

VÁLLALUNK kinti-benti meszelést és bármilyen kisebb javítást. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0748-337-661. (24235)

VÁLLALUNK azonnali kezdéssel építkezési munkát, tetőjavítást bármilyen anyagból, saját anyagból is, benti munkát, meszelést, fali-, padlócsompe lerakását, szigetelést, kerítéskészítést, vas hegesztését, bádogosmunkát. Nyugdíjasoknak 12% kedvezmény. Tel. 0759-119-183, 0729-408-696, Nagy István. (24304-I)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk, hogy a szeretett, jó édesanya, testvér, rokon, ismerős, szomszéd,

őzv. **KOPACZ KATALIN**
született Károly

2024. október 24-én, életének 85. évében megpihent.

Drága halottunk temetése október 30-án, szertán 13 órakor lesz a marosvásárhelyi katolikus temetőben, református szertartás szerint. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (24311-I)

A Közszállítási Rt.

– Marosvásárhely, Béga utca 2. szám, Maros megye –
nyilvános árverésen eladja a következő, használatból kivont autóbuszokat:

Nr. crt.	Denumire	Nr. inmatr.	An fabr.	Serie şasiu	Stare
0	1	2	3	4	5
1	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O405ST	MS 72 TLM	1999	WEB61201013093332	S
2	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O530	MS 05 TLM	2003	WEB62804313104049	S
3	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O405N	MS 77 TLM	1998	WEB61241013091282	S
4	AUTOBUZ SETRA S315NF	MS 30 TLM	2001	WKK35300001001268	S
5	AUTOBUZ SETRA S315NF	MS 31 TLM	2001	WKK35300001001334	S
6	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O530	MS 61 TLM	2000	WEB62800013097063	N
7	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O530	MS 62 TLM	2002	WEB62804313102261	N
8	AUTOBUZ MAZ 103-062	MS 10 TDS	2005	Y3M10306250001588	N
9	AUTOBUZ SETRA 315NF	MS 80 TLM	1999	WKK35300001000912	S
10	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O405N	MS 87 TLM	1999	WEB61240013095677	N
11	AUTOBUZ SETRA 315NF	MS 89 TLM	2000	VF935300000300142	N
12	AUTOBUZ SETRA S315N	MS 90 TLM	2000	VF935300000300135	S
13	AUTOBUZ SETRA S215NF	MS 92 TLM	2000	VF935300000300152	S
14	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O405GN	MS 06 TLM	1998	WEB61252413091027	N
15	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O530	MS 98 TLM	2000	WEB62800013098405	N
16	AUTOBUZ MERCEDES-BENZ O530	MS 16 TLM	2000	WEB62800013096279	B
17	AUTOBUZ MERCEDES O405 E	MS 12 TLM	1999	WEB61201013093338	S
18	AUTOBUZ MERCEDES O405 E	MS 04 TLM	1999	WEB61201013093432	S
19	AUTOBUZ SETRA S315NF	MS 99 TLM	2001	VF935300000300165	S

Részletes felvilágosítás az eladásra kínált javakról és a részvételi feltételekről a vállalat székhelyére beadott kérvény alapján kapható október 28-án 13 órától. Az árverésre november 4-én 13 órakor kerül sor.

KLARA javasasszony 100%-ban megoldja a hozzá fordulók problémáját, feloldja a kötést és az átkot, gyógyítja az alkoholizmust, depressziót, impotenciát, epilepsziát, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, szétvált családokat újból összehoz, tarot-kártyából megnézi a múltat, a jelent és a jövőt, bármilyen egyéb problémában is segít.

Köszönetnyilvánítások:

Anica Marosvásárhelyről köszöni Klara asszonynak, hogy ismét együtt lehet férjével egyévnnyi távollét után; Marian Ákosfalváról hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból, a depresszióból, és jó útra tért; Gergely Nyárádszeredából köszöni, hogy Klara asszony segítségével megszabadult a kötéstől, és megismerkedett élete szerelmével; Antonela Ernyéből köszönetet mond, mert megszabadult a családi átoktól, és ismét boldog; Irén férje Vásárhelyen az epilepsziából gyógyult ki; Cristian Dicsőből hálás Klarának, mert újra együtt van a kedvesével.
Tel. 0742-450-214, Klara látnok. (Fizetett hirdetés: mp.)

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

EUROTRANS alapítvány

Számíthat ránk!

Tegye fel kérdéseit!

Az anyasági támogatással kapcsolatosan.

eurotransalapitvany.ro

0364 410 097

Számíthat ránk!

Hitel mezőgazdászoknak KKV Gépek
 Eszközök Modernizálás Gépek pályázatok KKV Hitel
LAM
 Hitel Eszközök Gépek
 KKV Hitel Eszközök Modernizálás Gépek
MICROCREDIT • MIKROHITEL
 Hitel mezőgazdászoknak KKV pályázatok Gépek KKV
 0720 030 804

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

Patricia Gucci
GUCCI
 Egy sikeres dinasztia története

Leiner Laura
40 NYÁRI NAP

Leiner Laura
 40 nyári nap

Keresse fel kávézónkat a vásárhelyi könyvesboltban!

 Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
 Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ALTER-NATIVE

International Short Film Festival / Festivalul Internațional de Film de Scurt-metraj / Nemzetközi Rövidfilm Fesztivál

Cultural Palace / Palatul Culturii Kultúrpalota Târgu Mureș Marosvásárhely Romania 6-10 November

www.alternativeiff.ro

Partners / Parteneri / Partnerek

